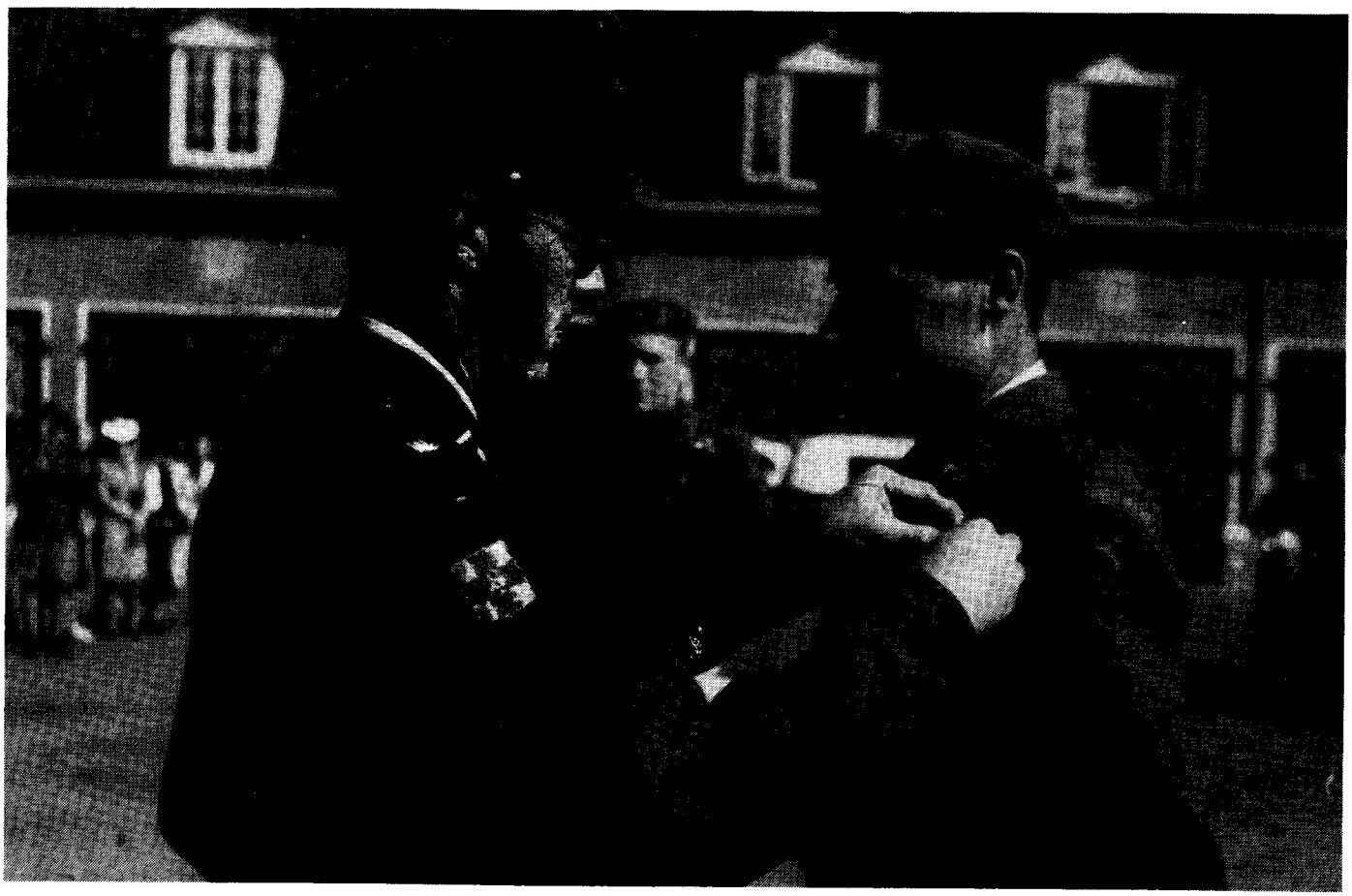
4e JAARGANG NO. 12
Maart 1988

DE VAANDELDRAGER

Officieel orgaan van de
VERENIGING VAN OUDSTRIJDERS VAN DE
KONINKLIJKE NEDERLANDSE BRIGADE „PRINSES IRENE"

DE VAANDELDRAGER

Officieel orgaan van de
VERENIGING VAN OUDSTRIJDERS VAN DE
KONINKLIJKE NEDERLANDSE BRIGADE „PRINSES IRENE"

4e Jaargang No. 12
Maart 1988

Redactie:
Baelschot 8
5641 NE Eindhoven
Tel. 040 - 810152

Losse nummers f 5,-
Abonnementsprijs f 15,-
per jaar (4 nummers)

Inhoud:

pag 4 Dagboek
5 Agenda
6 Foto's
7 Dienstbelevenissen v.d.Tas
9 Geschiedenis Vaandeldrager
11 Nijmegen 1984
12 Mutaties
13 Dossier N N
14 Herinneringen J. Samson
16 Oorlogs belevenissen J.B.v.B
19 Brieven van
20 lezers
21 Stichtingnieuws

Op de Voorpagina:

Kapt. "Bill" de Roos.
Ridder M.W.O. 4e klasse
Bronze Leeuw

Beste lezer(es),

"De Vaandeldrager" heeft in zijn, nu drie-jarig bestaan, nogal wat veranderingen ondergaan. Dit is vaak het gevolg van bezuinigingen, zoals het uittypen i.p.v. zetwerk, maar ook omdat ik dacht dat het wel leuk zou zijn steeds een andere voorpagina te brengen zoals u de laatste nummers hebt kunnen bemerken. Ik ben de mening toegedaan dat het er dan iets "professioneler" gaat uitzien. Vergeet niet dat het blad gemaakt wordt door louter amateurs ! Uit uw enthousiaste reacties heb ik kunnen opmaken dat tot heden ons blad voldoet aan een zekere behoefte. Hebt u echter suggesties, dan staan wij daar volledig voor open.

Dit exemplaar staat, wat de bijlagen betreft, weer in het teken van de jaarlijkse reünie, c.q ledenvergadering. Ik kan u verzekeren dat het bestuur weer een hoop werk verzet heeft om ook deze reünie volledig te doen slagen!

Door mijn drukke werkzaamheden werd het wat moeilijker de benodigde tijd vrij te maken om ons blad steeds maar weer gevuld te krijgen, maar door de steeds weer nieuwe verhalen en de vaste rubrieken van Hans Sonnemans, is het allemaal weer wat gemakkelijker geworden.

Loopt "Het Dagboek" van Robert Fack zo langzamerhand tot een eind - tot Oerle 17 october 1944 - we zijn alweer gestart met de memoires van onze ere-voorzitter Jhr. Jan Beelaerts van Blokland. Ik kan u verzekeren dat daar in de loop van tijd pittige ontboezemingen uitkomen !

Maar ook u blijft natuurlijk schrijven! En dan bedoel ik ook de dames! Ons blad is er vóór de leden, dóór de leden! Voor onze fotopagina kunt u foto's inzenden. Deze moeten dan wel kwalitatief goed zijn.

De inrichting van de vaste expositie in het museum "Bevrijdende Vleugels" te Veghel vordert ook snel. Hans Sonnemans hoopt in mei klaar te zijn. Meer hierover kunt u lezen in de extra bijlage.

Ik hoop u allen weer te zien bij de reünie in Doorn (14 mei) en wens u veel leesplezier met deze Vaandeldrager.

Matt van Hooff

UIT HET

DAGBOEK

DER

KON. NED. BRIGADE

HELCHTEREN, 20 SEPTEMBER 1944

17.00 uur

Eindelijk hebben we de definitieve order tot vertrek ontvangen. Straks om acht uur zullen onze eerste voertuigen het Schelde-Maaskanaal overtrekken, - Nederland in.

Intussen hebben wij een vrij helder beeld gekregen van de situatie in ons land. Er is hard gevochten en er zal nog harder gevochten moeten worden, want de Duitse tegenstand is zeer vasthoudend. Toch is er al veel bereikt. Toen in de middag van de 17e september onze legerkorps commandant zag, dat de luchtlandingen goed verliepen,gaf hij de Guards Armoured Division opdracht aan te vallen. De divisie passeerde de Nederlandse grens om 15.00 uur en bereikte 's avonds Valkenswaard na hevige gevechten. Inmiddels waren de bruggen bij Grave, Heumen, St. Oedenrode en Veghel in geallieerde handen gevallen. Over de situatie in Arnhem en Nijmegen kwam weinig nieuws binnen.
De volgende dag viel echter overal vooruitgang te melden: de "Guards Armoured Division" trok door Eindhoven, bereikte Son en bouwde daar een bailey-bridge over het Wilhelminakanaal, de situatie in Nijmegen werd gunstiger al was de brug nog steeds niet genomen,maar de Arnhemse divisie had veel tegenslag.
Onze brigade werd iets verder naar het noorden verplaatst om gemakkelijker de juiste positie in de colonne te kunnen innemen; hier wachtten wij vol ongeduld op het startsein. Maar ook op de 19e kwamen wij nog niet aan de beurt.
De Guards bereikten Nijmegen, maar zelfs tegen de avond was de grote brug nog in 's Vijands handen, terwijl de toestand in Arnhem bepaald slechter was geworden door het bijzondere ongunstige weer, dat accurate steun uit de lucht bijna onmogelijk maakte. Enkele leden van de Brigade brachten die dag een bezoek aan bevrijd Eindhoven, dat volkomen in een feestroes leefde en werden in de eerste Nederlandse stad, die zij na ruim vier jaar terugzagen, zeer hartelijk ontvangen.
Helaas sloeg des nachts de vrolijkheid om in droefenis, toen de Duitsers de stad intensief bombardeerden. Vandaag de 20ste, hebben we van 's morgens vroeg af gewacht op orders om op te trekken en nu zijn ze dan eindelijk ontvangen.
Hoe de situatie zich op ons front heeft ontwikkeld, weten we nog niet, maar dat zullen we spoedig wel aan de lijve ervaren.

GRAVE 21 SEPTEMBER 1944

14.00 uur.

We zijn weer in eigen land terug. En hebben Noord-Brabant zelfs van zuid tot noord volkomen doorkruist. Toch is de blijdschap van ons personeel om weer op eigen bodem te staan lichtelijk getemperd. Want het is wel duidelijk geworden,dat het de grootste moeite zal kosten om het plan "Market Garden" volledig uit te voeren. Toen we gisteravond op weg gingen, waren de verwachtingen hoog gespannen; precies te middernacht passeerde de commandowagen van het hoofdkwartier de Nederlandse grens, m.a.w. over een afstand van ongeveer 10 kilometer hadden we vier uur gedaan. De opmarsweg toonde dan ook het typische beeld van een verkeersopstopping: twee of drie files wagens naast elkaar over een afstand van tientalle kilometers jeeps en motorfietsen,die het ieder nog moeilijker maakten dan het al was; volslagen duisternis, want lichten bleven natuurlijk uit; en een zeer gehavend wegdek met opgeblazen duikers en dergelijke. Enkele uren later losten de kluwen zich echter wat op, zodat we tijdens de voorgeschreven rust om vier uur 's morgens in Aalst ongestoord langs de weg konden ontbijten. Twee urr later braken we weer op en trokken om zeven uur door Eindhoven, dat nog niet goed wakker was en een treurige indruk maakte door nog onopgeruimde verwoestingen. De tocht werd verder zonder veel oponthoud vervolgd; alleen te Son werden we wat beschoten, doch dat had niet veel te betekenen; ook een enkel bericht van vijandelijke concentraties op de opmarsas bleek overdreven. Wel kwamen we onderweg indrukwekkende troepen Duitsers tegen maar die stonden reeds goed en wel onder geallieerde bewaking. Het enthousiasme waarmee de Brabantse bevolking de geallieerde troepen toejuichte was zeer treffend; overigens merkte we geamuseerd op, hoe lang het duurde, voordat men begreep, dat wij ook Nederlanders waren.
Maar toen men daar eenmaal achter was, werd de geestdrift nog eens zo groot.
De roerendse tonelen van onverwacht weerzien speelden zich af, want onder het "oud Nederlandse" deel van het Brigade-personeel bevinden zich veel Brabanders.
Zo werd de ordonnans van het hoofdkwartier als een koning in zijn woonplaats Nuenen binnen gehaald, terwijl de moeder van een hospitaalsoldaat flauw viel, toen zij haar zoon het ouderlijk huis zag binnenkomen.Maar intussen stond onze opmars geen moment stil; om twaalf uur kregen we het verheugende bericht, dat de Amerikanen en Engelsen de Waalbrug bij Nijmegen intact veroverd hadden en nu trachtten naar Arnhem door te stoten.
Nu we echter vlak voor Grave staan en opdracht hebben hier tot vijf uur te rusten en nader orders af te wachten,begrijpen we dat de Duitsers taaie tegenstand bieden in de Betuwe en dat de positie van de Britse Airborne Division, die reeds meer dan vier dagen volkomen geisoleerd in een hard gevecht gewikkeld is, allerminst benijdenswaardig is geworden.
Dat we Apeldoorn in de eerstvolgende dagen zullen bereiken,lijkt onwaarschijnlijk, maar toch zijn we weer 90 kilometer vooruitgetrokken; en we zijn althans weer op vaderlandse bodem!

NEDERASSELT, 22 SEPTEMBER 1944

10.00 uur

Sedert het moment, dat we bij Grave aankwamen; zijn we weer actief aan het werk getogen en al is dit werk nietbijzonder opwindend, het is nuttig. Zonder operatief te hoeven optreden, brachten we de nacht door in een "concentration area" bij Lunen en kregen vanmorgen om vier uur opdracht om de verdediging van de Maasbrug bij Grave en van de stad zelf op ons te nemen. Het is n.l. te verwachten, dat de Duitsers al het mogelijke zullen doen, om dit kostbare bouwwerk te vernielen; wij moeten dus voorbereid zijn op acties van saboteurs, patrouilles of parachutisten en natuurlijk op luchtaanvallen.
Enkele uren later was de verdediging georganiseerd en lagen de troepen in de stellingen.
onze verkenningsafdelingdie niet voor een statische taak was ingeschakeld, werd belast met de patrouillegang in zuid-oostelijke richting - de zijde, waarvan wel enig gevaar te duchten is

Het duurde niet lang of we vernamen, dat de Duitsers in dorpjes als Beuger,Haps en Oeffelt burgers, die zich anti-duits betoonden, oplichtten en wegvoerden. Onze patrouilles gingen terstond eens een kijkje nemen, doch konden geen georganiseerde Duitse tegenstand vinden; toch blijft de oostkant van de geallieerde corridor de gevaarlijkste; over de westzijde zijn de berichten althans veel gunstiger. Voortdurend komen van alle kanten meldingen over verschillende plaatsen in Nederland binnen: "de brug bij Arnhem is nog intact", de Duitsers versterken de oostoever van de IJssel, de vijand trekt zich uit Noord-Brabant terug, "Tiel wordt gebruikt als doorgangsplaats", enz. enz.. Ook de ondergrondse berichtgeving is hierbij van veel nut. Maar over het lot van de troepen in Arnhem ontstaat hoe langer hoe meer ongerustheid: zowel gisteren als vandaag was het weer te slecht om te vliegen; de tanks konden in de Betuwe niet veel succes boeken en zelfs de onmisbare artillerie-steun kon slechts in beperkte mate worden gegeven. De stad Arnhem is volledig in handen van de Duitsers terwijl onze bondgenoten ernstig gebrek aan munitie, levensmiddelen en medicijnen krijgen.

16.00 uur.

Enkele uren geleden werd onze corridor bij Veghel afgesneden door de 107de Duitse Panzer Brigade. Het was even een eigenaardige gewaarwording om geïsoleerd bij Nijmegen te zitten, maar niemand voelde zich ernstig bezorgd. We hebben immers grote hoeveelheden voedsel, munitie en benzine in reserve en kunnen het des noods wel vier dagen zonder hulp uithouden.
Inmiddels is een tegenaanval natuurlijk al in voortgang.
Deze episode gaf ons weer een aardige illustratie van wat een soldaat te velde het meest op prijs stelt; toen het bericht van onze isolering bekend werd, hoorden we overal opmerken: "Wanneer zouden we weer post krijgen?"
Bovendien bewijst deze Duitse aanval de juistheid van het verhaal, dat ons gisteren door een "line crosser" werd gedaan, over een trein met nieuwe tanks, die te Venlo was aangekomen en aldaar werd gelost. Het staat nu vast, dat dit de pas-opgerichte 107e Duitse Panzer Brigade is geweest.

23 September 1944.

18.00 uur.

Van onze sector valt weinig bijzonders te melden, behalve dan, dat we niet meer afgesneden zijn van het zuiden. De moffen werden om half vier definitief teruggeslagen, al ligt onze weg op een enkele plaats nog onder granaatvuur. Verschillende voertuigen van de Brigade werden dan ook vernield, maar slachtoffers zijn gelukkig niet te betreuren. Eén onzer soldaten bracht een paar hachelijke uren door in de afgelopen nacht. Hij bevond zich op een boerderij in het gebied, dat door de vijand werd bezet en kreeg daar gezelschap van een viertal Duitsers, die hem echter niet opmerkten..Nauwelijks begreep onze soldaat, dat het front zich weer ten gunste van ons verplaatste, of hij rekende de mof fen bij verrassing in en marcheerde triomfantelijk met hen naar een gevangenenkooi.
In de Betuwe werd wat vooruitgang gerapporteerd; Engelse troepen bereikten Elst, maar in Arnhem bleef het nieuws vrij somber.

25 September 1944

14.00 uur.

Weer zijn we afgesneden van het zuiden; maar weer zijn Engelse troepen zowel uit zuidelijke als noordelijke richting ingezet om de nu versterkte Duitsers terug te drijven.

Bovendien zijn de vorderingen van het 8ste en het 12de Legerkorps op onze flanken voor ons voldoende om de toekomst met vertrouwen tegemoet te zien. Dat wil zeggen, voor zover het de operaties ten zuiden van de Rijn betreft, want hedenmorgen werd besloten de 1e "Airborne Division uit Arnhem terug te laten komen, omdat de toestand aldaar onhoudbaar werd.

Voorlopig komen we dus niet in Apeldoorn!

De taak van onze Brigade werd overigens vandaag belangrijk uitgebreid, toen de verkenningsafdeling werd belast met het patrouilleren van het land van Maas en Waal. Georganiseerde Duitse troepen troffen onze manne niet aan, doch een groot aantal N.S.B.ers en "ondergedoken" Moffen, op wie door de bewoners een wakend oog werd gehouden, konden wij gelukkig inrekenen.
Uit berichten van burgers bleek verder, dat de Duitsers - meestal uit Tiel - nu en dan kleine rooftochten in dit gebied ondernemen; Hier valt voor ons dus nuttig wer te doen.
Om voor noodgevallen wat reserve achter de hand te hebben, bouwden de Engelse Genietroepen op het ogenblik een tweede brug over de Maas bij Grave, maar we hopen vurig, dat deze nooit gebruikt zal worden. Er zijn al bruggen genoeg kapot in ons land!

R. Fack

(wordt vervolgd).

==========

AGENDA 1988

Lijst van evenementen waarvoor onze vereniging wordt gevraagd een deputatie van Oudstrijders de Irene Brigade te willen laten vertegenwoordigen.
In overleg met het bestuur zoekt de secretaris oudstrijders aan, die uit de omgeving komen waar het evenement wordt gehouden.

4 mei	Dam Amsterdam Grebbeberg Rhenen Ere begraafplaats Loenen
14 mei	Reunie te Doorn
Eind mei	Margraten

Verder wordt in practisch iedere gemeente in Nederland een dodenherdenking gehouden waar wij individueel of in groep aan kunnen deelnemen.

17 september	social evening voor alle oudstrijders (internationaal), welke aan het defile deelnemen te Eindhoven.
18 september	Bevrijdings herdenking (fakkeloptocht) te Eindhoven.

Voor afzonderlijke herdenkingen zoals 5 mei in Wageningen, 75 verjaardag Prins Bernhard, herdenking slag om Markkanaal worden bestuur en leden middels de secretaris bericht en eventueel gevraagd voor een vertegenwoordiger bij de deputatie.

==========

Met ingang van 1 januari 1988 is Matt van Hooff door de stichting 18 September Festival Eindhoven tot Liaison-officer voor de Britse en Nederlandse Veteranen benoemd.

Het correspondentie-adres is Baelschot 8, 6541 NE Eindhoven, tel: 040 810152.

Van Hooff heeft de medewerking gekregen van vertegenwoordigers van oudstrijders-verenigingen uit binnen en buitenland.

ONTHULLING BEVRIJDINGS MONUMENT NORMANDIE

Op 5 - 6 - 7 juni 1988 zullen in Caen een aantal festiviteiten plaatsvinden rond de onthulling van het Bevrijdingsmonument.

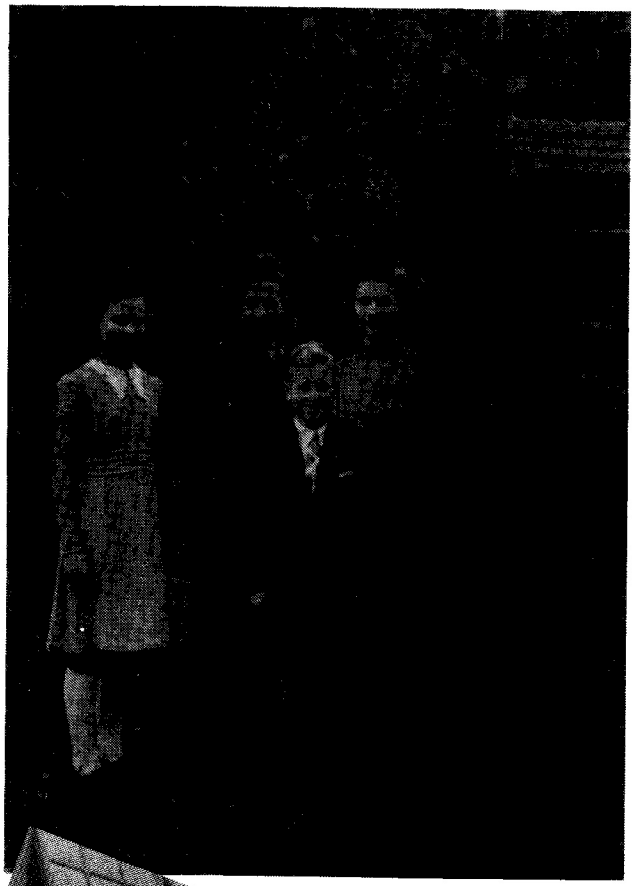
Het (voorlopige) programma ziet er als volgt uit:

5 juni	11.00 uur	aubade in het stadsdeel St. Pierre
	16.00 uur	onthulling Esplanade Eisenhower en Rue Col. Remy
	17.00 uur	Kerkdienst
	21.00 uur	Concert in Sportpaleis
6 juni	12.30 uur	Ontvangst in Stadhuis
	13.00 uur	Veteranen komen bij monument.
	13.45 uur	Defile van Mil. muziek op de Esplanade Brillaud
	15.00 uur	Onthulling monument.
	16.45 uur	einde plechtigheid.
	20.30 uur	Concert in Stadion Venoix
7 juni		's Ochtends bezoek veteranen aan het monument, s'middags onthulling monument 3e divisie

Voor het vormen van een delegatie wordt gevraagd uw namen op te geven aan onze secretaris Hielkema. Deze geeft de delegatie door aan de dienst Service Inauguration Memorial in Hotel de Ville te Caen.

Ik was zelf bij de eerste steenlegging, een jaar geleden. Het was een grootse gebeurtenis.

J.J.G. Beelaerts van Blokland.

DIENSTBELEVENISSEN A.D. 1937

DOOR GUURT VAN DER TAS, D.ED.

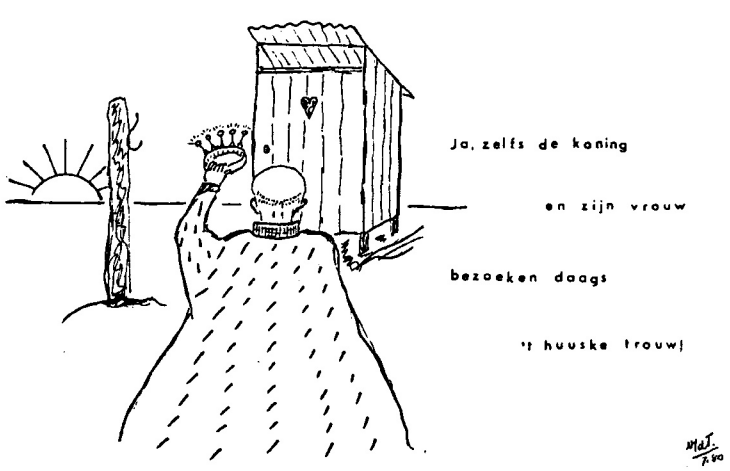
RAPPORT !

DAT EEUWIGE AANTREDEN, EERST ZÓ-ENZÓ BINNEN BIJ JE BED EN WANNEER ALLES DAAR IN ORDE BEVONDEN WORDT, KAN JE BUITEN NOG WEEREENS EEN TIJD STAAN WACHTEN; TOTDAT ER EEN OFFICIER OM DE HOEK VAN DE BARAK KWAM. DIE MOEST ZELF EERST NOG EVEN - AL WAS HET MIDZOMER - ZIJN GLACÉ-HANDSCHOENEN VINGER-VOOR-VINGER AANDOEN, ALVORENS HIJ "RAPPORT!" KON SCHREEUWEN, ANDERS MIST HET Z'N EFFECT. ELKE KEER EEN HELE CEREMONIE, WAAR HEUS NIET OM TE LACHEN VIEL...

'T AANTREDEN IN DE BARAK GING GEWOONLIJK ZONDER HANDSCHOENEN. WEL HEERSTE ER ALTIJD EEN SOORT SPANNING, DIE ME DIKWIJLS DEED TERUGDENKEN AAN HET VERHAAL VAN EEN OUDE VRIEND, DIE TIJDENS DE EERSTE WERELDOORLOG IN DE DAGEN VAN DE MOBILISATIE WAS OPGEROEPEN. BIJ DE EERSTE INSPECTIE STOND ER EEN RASECHTE AMSTERDAMMER (PARDON, IK BEN ER ZELF EEN!) NAAST HEM, DIE ZÓ BANG WAS VOOR DE NADERENDE SERGEANT, DAT HIJ BIBBEREND FLUISTERDE: "IK STA GEWOON TE SJIDDERE: DAAR LIGT NOG EEN STROOTJE OP DE VLOER! HET IS GEWOON OM TE SJIDDERE!"
VERBEELD JE: VOOR DE OORLOG OPGEROEPEN EN BANG VOOR EEN ONTEGENSPREKELIJKE SERGEANT VANWEGE EEN ONNOZEL STROOTJE ONDER JE BED!
ZO IS HET LEGER, ALTHANS ZO WÁS HET IN DIE DAGEN.

TOEN ONZE SERGEANT EENS HELDHAFTIG VOORBIJ MARTIN STAPTE, VROEG DE MILICIEN HEEL BELEEFD: "SERGEANT, MOET DE BAJONET ÒP HET GEWEER, OF IN DE SCHEDE?" HET BETROKKEN BEVEL WAS BLIJKBAAR AL GEGEVEN, WANT DE SERGEANT STAPTE MET ONVERSTOORBAAR ZELFBEHAGEN DOOR, WAAROP MARTIN ALSOF HET ZO HOORDE: "HÉ, SERGEANT, MOT JE POEPE?". ALS EEN GE-OLIEDE BLIKSEM DRAAIDE DE SERGEANT ZICH OM MET "WAT ZEG JE DAAR, MARTIN? WAAROP HET GEVLEUGELDE WOORD: "AL WAT IK WIL WETEN: MOET DE BAJONET ÒP 'T GEWEER, OF IN DE SCHEDE?".
NA EEN HALVE EEUW KAN IK NOG NIET BEGRIJPEN DAT DÀT GEVAL NOG NIET EENS MET EEN SISSER AFLIEP, TERWIJL IK TIEN DAGEN VERZWAARD KREEG, SLECHTS OMDAT IK SLECHTS EEN KORPORAAL OP EEN GEGEVEN MOMENT EN NIET ZONDER REDEN LIET WETEN: "VERREK VENT, DOE HET ZÈLF!" (APROPOS, LATER IS HET WEL UITGEKOMEN DAT DEZE KORPORAAL EEN ECHTE ENNÈSBÉJER WAS, WAT IK TOEN REEDS LANGEN TIJD AL GEROKEN HAD...) EN TOEN WAS MIJN PAASVERLOF ERMEE NAAR DE MAAN.

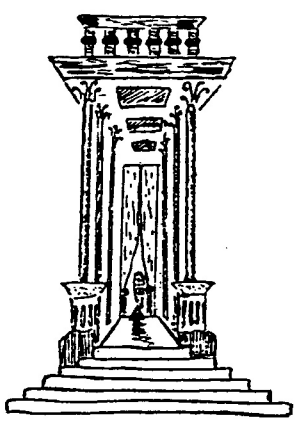
WAALSDORP LATRINEUS GEZIEN: DE "KNOBBEL"

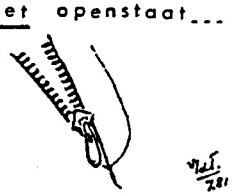
NU WE HET TOCH OVER DIE SERGEANT HADDEN PAST DE VERMELDING VAN DE BESTE KAMER VAN DAT KAMP MOOI IN HET KADER. HET HELE GEVAL WAS IN ALLE OPZICHTEN EIGENLIJK ONBESCHRIJFELIJK, MAAR IK ZAL MIJN BEST DOEN.

ERGENS OP EEN DUIN, VLAK ACHTER DE BARAKKEN WAS EEN LANG DAK AANGEBRACHT, WAARONDER EEN EVEN LANGE LAT, WAARONDER EEN LOOPGRAAF VAN JE WELSTE! BEHALVE DAT EEN BEZOEK ALDAAR NU NIET BEPAALD EEN TRACTATIE VOOR DE NEUS WAS, BOOD HET DE GELEGENHEID JE AF TE VRAGEN: "HOEVEEL VERLICHTINGEN VAN HOEVEEL ICHTINGEN LIGGEN DAAR WEL NIET!!" == LEKKER FRIS! HETGEEN JE DAAR MOEST DOEN (EN LATEN), WAS JE VERONDERSTELD ONDER DAT DAK, ZOALS DIE DESSAVOGEL ZITTENDE OP DIE LAT TE DOEN (EN TE LATEN! GEWOON BIJ DE BEESTEN AF! STELLIG HEBBEN DE ROMEINSE SOLDATEN ONDER JULIUS CAESAR ZOIETS NOOIT GEKEND; DAAR WAREN ZE AL VEEL TE - BESCHAAFD VOOR. MET HUN AQUADUCTEN WERDEN HUN LATRINES VOORZEKER GEREGELD NETJES SCHOONGESPOELD; IN IEDER GEVAL KENDEN ZIJ HEUS WEL EEN MODERNER OPLOSSING VAN DAT PROBLEEM: ESSETÉ.

IK KAN ME NIET HERINNEREN DAT IK ER OOIT WEER GEWEEST BEN; HAD ANDERE REGELINGEN GETROFFEN, BIJVOORBEELD 'S AVONDS BIJ VRIENDEN IN DE STAD, DESNOODS IN EEN HOTEL OF RESTAURANT. BIJ EEN VAN DIE VRIENDEN LAGEN ER ZULKE LEUKE WC-PAPIERTJES, MET ALLE MOGELIJKE INSTRUCTIES EROP. WAT BLEEK? ZIJN VROUW HAD BIJ VROOM EN DREESMAN IN EEN HOEKJE EEN STAPEL OUDE PATRONEN ZIEN LIGGEN, DIE ZIJ GRATIS MOCHT MEENEMEN. TROTS KWAM ZIJ ERMEE THUIS, WAARNA DIE PAPIEREN NETJES OP MAAT GESNEDEN WERDEN. HET WAS WEL EEN HELE TOER OM JE AAN DE VOORSCHRIFTEN TE HOUDEN: "LINKER VOORKANT", "LANGS DE STIPPELLIJN", "VOORPAND", "RECHTER ZIJKANT", "MIDDENSTUK", "ACHTERKANT LINKS", ENZOVOORT. HET WAS IN ELK GEVAL BESCHAAFDER DAN WAT JE OP DIE STUTTEN VAN DAT WAALSDORPERDAK TE LEZEN KREEG: PORNOGRAFIE IS DAAR NOG EEN VEEL TE FATSOENLIJK WOORD VOOR. TOCH VOND IK ER EEN KRABBELTJE, WAARD OM TE ONTHOUDEN. JAREN LATER HEB IK ER EEN PRENTJE VAN GEMAAKT, ENIGSZINS GEMODERNISEERD, WANT WAAR THANS DE ZIP ZIT, WAREN IN 1937 NOG KNOPEN.

Zorg dat,
Bij het verlaten
Van den tempel,
Het wierookvat
Niet openstaat...

PLUIM

"HEEL GOED, HEEL GOED! DAT HEB JE ZEKER MEER GEDAAN!" == ALDUS EEN TOEVALLIG PASSERENDE SERGEANT VAN EEN ANDERE DIVISIE. HIJ HAD GEZIEN HOE BEHENDIG EN VOORBEELDIG IK IN HET TOUW VAN DE HINDERNISBAAN KLOM. 'T DALEN GING MINSTENS ZO GESMEERD, ZOALS VAN EEN JONGE GYMNASTIELLERAAR VERWACHT MAG WORDEN.

OF HET NU KWAM, DOORDAT IK ME - ALS EEN SOORT WAAGSTUK - AL 'N PAAR DAGEN NIET GESCHOREN HAD, TERUG IN DE RIJ KWAM HIJ NOG EVEN VOOR ME STAAN; HIJ BOOG WAT VOOROVER EN ZEI HEEL GEMOEDELIJK: "JE BENT ZEKER EEN SCHIPPER, HÊ!" ECHT EEN KOMPLIMENT, WANT IK HEB ALTIJD VAN SCHIPPERS GEHOUDEN.

KAPELAAN

NAUTA DE VENTIS,
DE TAURIS NARRAT ARATOR

DE SCHIPPER PRAAT VAN DE WINDEN EN DE PLOEGER VAN STIEREN: LAAT NOU TOCH ONZE VELDPREDIKER NAUTA HETEN!
ZO AF EN TOE KWAM HIJ ONS OP DINSDAGMIDDAG BEZOEKEN. HELEMAAL UIT KATWIJK, WAAR HIJ WOONDE. IK VOND DAT HEEL VANZELFSPREKEND, WANT WAAR KON HIJ NOU BETER MET VISSERS EN SCHIPPERS OVER DE WINDEN PRATEN DAN IN KATWIJK. WAT IK NIET ZO VANZELFSPREKEND VOND: WAAROM ÓNS EN NIET DE VLOOT? MISSCHIEN WAS 'T OMDAT HIJ DE KORTSTE VAN ALLE KLETSMAJOORS WAS EN ZODOENDE BIJ HET REGIMENT JAGERS INGEDEELD - WIE ZAL 'T ZEGGEN?
LATER VERNAM IK DAT DEZE PREDIKANT OM EEN HEEL ANDERE REDEN ZICH IN KATWIJK GENESTELD HAD: TOEVALLIG HOORDE HIJ HET VERHAAL VAN DE MAGNAAT VAN FORMAAT. DOOR AL DE DRUKTE KREEG DIE ARME RIJKE MAN - GEEN WONDER - EEN HARTAANVAL. DE DOKTER ZEI: "GE MOET NODIG MET VACANTIE", WAAROP DE PATIENT KNIKTE. MAAR HIJ DEED HET NIET. DAARVOOR WAS HIJ, WAT WE TEGENWOORDIG NOEMEN EEN ECHTE "WORKOHOLIC". PROMPT KREEG HIJ WEER EEN AANVAL. DE DOKTER WAS BOOS, TOEN HIJ HOORDE DAT ER VAN VACANTIE GEEN SPRAKE GEWEEST WAS EN STELDE VOOR: "LUISTER, GA NAAR KATWIJK EN RUST DAAR EENS LEKKER UIT!". WEER KNIKTE DE PATIENT- WEER KWAM ER NIETS VAN. BIJ DE DERDE AANVAL, ERNSTIG, ZEI DE DOKTER EVEN ERNSTIG: "NU MOET JE KIEZEN TUSSEN DE HEMEL EN KATWIJK!", WAAROP DE STUMPER ZICH HAASTTE MET: " DAN KIES IK KATWIJK!" -- GEEN WONDER DAT DE WOORDVERKONDIGER NAUTA NA 'T VERNEMEN VAN DIT STAALTJE ZICH MET PAK EN ZAK NAAR KATWIJK GEHAAST HAD, ZOGEZEGD ECHT EEN PAK VAN ZIJN HART!

IK HAD EEN GUNSTIGE POSITIE OM DEZE PROFEET, KLEIN VAN GESTALTE MAAR GROOT VAN GEEST (AL WAS HET DAN GEEN HOFLEVERANCIER) VAN NABIJ TE BEKIJKEN. GUNSTIG, WANT WANNEER DIE DOMINÉ UIT KATWIJK GE-ARRIVEERD WAS, WERD ALLES WAT GRENADIER EN JAGER WAS ALS SCHAPEN DIE ZAAL INGEJAAGD: WILDE JE NIET LUISTEREN, HAD JE ER TEN MINSTE 'N GELEGENHEID VOOR EEN EXTRA DUTJE. MIJ NIET BESCHOREN. DAT KWAM ZÓ: IN DE PAUZEN HAD IK IN DE CANTINE WELEENS EEN PAAR STUKJES OP DE PIANO GESPEELD. MET AL DAT GEPOETS DEED "SHOE-SHINE-BOY" VAN HENDERSON 'T IN DAT MILIEU BIJZONDER GOED EN DE "PARADE OF THE TIN SOLDIERS" VAN JESSEL WAS BEPAALS FAVORIET. HET SPRAK VANZELF DAT IK OPDRACHT KREEG DE GEESTELIJKE LIEDEREN MET HETZELFDE VUUR TE BEGELEIDEN. DAT HIELD IN: VOORIN DE ZAAL, DICHT BIJ DE HOUTEN BROEK.

OM DE MANNEN WAKKER TE HOUDEN, PREEKTE HIJ ELKE EERSTE KEER MET EEN NIEUWE LICHTING OVER ZACHÉÜS (LUKAS 19). DE OVERSTE (EN DAN DACHT JE AAN DE LUITENANT KOLONEL) VAN DE TOLLENAREN, DIE IN DE WILDE VIJGEBOOM KLOM OM JEZUS TE ZIEN. DAT MÓEST HIJ WEL, WANT ZACÉÜS WAS KLEIN VAN PERSOON. ....HIER BEGONNEN DE OOGJES VAN DE KAPELAAN TE FONKELEN... : "HAD ZACHÉÜS IN ONZE TIJD GELEEFD EN WAS HIJ OPGEROEPEN VOOR MILITAIRE DIENST, DAN WAS HIJ STELLIG EEN JAGERTJE GEWEEST" --- ONDERDRUKT GEJUICH BIJ DE JAGERS EN SMALEND HOONGELAG BIJ GRENADIEREN; EN GENOOT DE EXEGEET HIERVAN! IK DENK DAT ONZE LIEVE HEER 'T OOK WEL ECHT LEUK GEVONDEN HEEFT.....

ROND DE EETZAAL

ONZE LIEVE DOMINÉ MOEST EENS GEHOORD HEBBEN, HOE 'T SOMS VÓÓR EN NÁ DE KUCH-DOOR-HET-KEELGAT TOEGING. ZES KEER PER DAG WERD ER DOOR DE SERGEANT-VAN-DE-WEEK OF EEN OF ANDERE KORPORAAL GESCHREEUWD: "EVEN LUISTERE -- EEN OGENBLIK STILTE!".

MEN MOET TOEGEVEN DAT HET OPLEGGEN VAN DEZE STILTE OPVALLEND STIPT EN CORRECT TOEGEPAST WERD. MAAR WEE-JE-GEBEENTE WANNEER IEMAND Z'N ZIN NOG EVEN WOU AFMAKEN, ÓF WANNEER ER PER ONGELUK EEN VORK RAMMELDE OF OP DE GROND VIEL, DAN DONDERDE HET ONDER HET GEBED DOOR: ------; ALS JE ---- NIET STIL BENT, KAN JE ---- DE HELE WEEK IEDERE DAG DE EETZAAL SCHOONMAKEN!" (DE ---- STAN VOOR "GVD" EN DAN VOLUIT).
DS. NAUTA ZOU ONVERWIJLD GEPREEKT HEBBEN OVER: "HOE WAAR, WAT DE APOSTEL JACOBUS SCHRIJFT: DOO DE TONG LOVEN WE DE HERE EN VERVLOEKEN WE DE MENS' (JACOBUS 3 : 9)". EN MARTIN RECITEERDE EEN SPREUK, DIE HIJ OP DE KNOBBEL GELEZEN HAD:

GOD SCHIEP MENS EN DIEREN
MAAR GEEN ONDEROFFICIEREN

OVERIGENS WAREN DE ONDERWERPEN VAN GESPREK TIJDENS DE MAALTIJDEN MEESTAL NAAR AANLEIDING VAN HETGEEN WE PAS BELEEFD HADDEN. ZO HAADEN WE EENS EEN SERGEANT-VAN-DE-WEEK DIE, ZOALS HIJ ZEI "EROP GESTELD" WAS OM MET DE REVEILLE (OM 5.30 KWAM ER ELKE OCHTEND EEN MAN-VAN-DE-WACHT MET EEN TOETEPETTER BIJ ALLE BARAKKEN LANGS FIETSEN) ER AL "UIT" WEZEN: HIJZÉLF NATUURLIJK OOK, MAAR WIJ ZÉKER! TELEURGESTELD IN ZIJN GESTELDHEID BEGON HIJ DE TWEEDE DAG NAMEN TE NOTEREN EN DE VOLGENDE DAG MET STRAFFEN TE DREIGEN. BIJ HET ONTBIJT ZAT IK MET EEN PAAR SLACHTOFFERS AAN TAFEL. HOEWEL HIJ ZELF NOG NET OP 'T NIPPERTJE AAN HET DREIGEND GEVAAR ONTKOMEN WAS, NAM MARTIN DE LEIDING MET: ELLENDIGE ROTZOOI! -- DAT VERVLOEKTE OPSTAAN OOK! -- JA, EN DAN ZOMAAR JE NAAM OPGESCHREVEN! IK ZAL ER WEL VOOR OPPASSEN, DAT 'T MIJ NIET GEBEURT: ZE KRIJGEN ' NOOIT GEEN ' KANS MET ME. TOCH MOETEN ZE ER WEL EEN BEETJE STRENG MEE ZIJN: VANDAAG LIGGEN WE ER EEN HALVE MINUUT TE LANG IN, EN MORGEN IS HET ZO EEN KWARTIER; EN DAN HEBBEN ZE ER GEEN OOG MEER OP. IK ZEG MAAR: , ZO ZIJN DE VRÓÚWEN EN DAN HEBBEN WE 'T NOG NIET EENS OVER DE MÀNNEN GEHAD!' ...".

VROUWEN

LANGS HET EXERCITIE-TERREIN WAREN OOK HUTTEN EN IN EEN DAARVAN WAREN ENORME VOORRADEN AARDAPPELEN OPGESLAGEN - GROTE HOPEN!
'S OCHTENDS KWAMEN ER TAXI'S UIT DE STAD MET VROUWEN DIE OP ONZE KOSTEN REDEN: DAT KÓN IN DIE DAGEN, WANT VOLGENS EEN ADVERTENTIE UIT DIE TIJD REED AABO-TAX VOOR:
AANSLAG 40 CENT, WAARVOOR 1 K.M.
WORDT GEREDEN, VERDER 8 CENT PER K.M.
WACHTEN ƒ 1.00 PER UUR. GEEN FOOIEN
NIEUWE RENAULT WAGENS

HET WAREN VROUWEN DIE OP ONZE KOSTEN SCHILDEN: DAT KON IN DIE DAGEN OOK, WANT VOLGENS EEN BRIEF VAN DE COMMANDANT, REGIMENT JAGERS, SPECIALISTEN COMPAGNIE, GEDATEERD 23 MAART 1937 BEDROEG DE SOLDIJ ƒ 0,17 PER DAG (ZEVENTIEN CENT VOOR KONINGIN EN VADERLAND!). OORSPRONKELIJK STOND ER ƒ 0,18 GEDRUKT, MAAR DIE 8 WAS HEEL SLIM MET INKT DOOR DE 7 VERVANGEN. DIE ENE CENT VAN ONS ALLEN GING IN EEN FONDS VOOR DE VROUWEN DIE DE AARDAPPELEN KWAMEN SCHILLEN. TOCH NOG EEN AARDUG BEDRAGJE BIJ ELKAAR, WAARVOOR JE JE GERUST EEN RITJE PER TAXI KON VEROORLOVEN!....

MARTIN VOND HET WEL GOED DAT HIJ NIET ZELF HOEFDE TE SCHILLEN. WAT HIJ ECHTER NIET GOED VOND: "DAT DIE VROUWEN DE HELE DAG MET HUN PRUIMEN OP DIE HOPEN ZATEN". VOLGENS HEM KON JE HET AAN DE AARDAPPELEN PROEVEN!...

OF HET NU VAN DIE AARDAPPELEN-MET-EEN-LUCHTJE-ERAAN KWAM, EENS MOEST MARTIN EEN PAAR DAGEN NAAR DE ZIEKENBOEG. TOEN HIJ ONDER GEJUICH BIJ ONS TERUGKEERDE, WAS ZIJN COMMENTAAR: " 'T WAS NIKS LEUK IN DAT HOSPITAAL: ZE KOMEN ER TE VAAK MET DE DUIKBOOT!" (= THERMOMETER).

Wordt vervolgd.

CONTRIBUTIE REEDS BETAALD??

HOE NU

DE VAANDELDRAGER

TOT STAND KOMT

ONS BLAD IS NU ALWEER ZIJN VIERDE JAARGANG INGEGAAN. IK REALISEER ME NU PAS DAT IK AL AAN NUMMER 12 BEZIG BEN, ALHOEWEL HET ME VOORKOMT OF IK GISTEREN HET EERSTE EXEMPLAAR MOEST VOORBEREIDEN.

TOCH IS ER REEDS VEEL GEBEURD MET ONS BLAD, HET HEEFT AL EEN HELE GESCHIEDENIS ACHTER ZICH. EEN GESCHIEDENIS WAAR DE MEESTEN VAN U GEEN WEET VAN HEBBEN.

HOE HET ALLEMAAL BEGON?
MISSCHIEN TOCH AARDIG OM HET EENS TE VERTELLEN.

IN FEBRUARI 1985 WAS IK MET LARD VAN DER GEYN BEZIG DE REUNIE VAN DE RECCE EN ARTILERIE TE HORSSEN TE ORGANISEREN, TOEN LARD ME ZEI: MATH ZOU HET EIGENLIJK NIET MOGELIJK ZIJN OM EEN VERENIGINGSBLAD TE KRIJGEN? DE STOOTTROEPEN HEBBEN OOK EEN BLAD EN DAT MOET VOOR ONS TOCH OOK MOGELIJK ZIJN!
IK VERTELDE HEM DAT IK VOLLEDIG ACHTER DEZE GEDACHTE STOND, MAAR DAT DIT EEN ZAAK VAN HET BESTUUR WAS. OOK VERTELDE IK HEM DAT IK WEL EENS EERDER EEN "BLAADJE" HAD GEMAAKT, MAAR DAT VOOR EEN ZEER KLEINE GROEP EN ZEER POVER VAN OMVANG.

IN DIE TIJD WAS ER OOK DE Z.G. "DOORNGROEP", EEN CLUBJE VAN NIET TEVREDEN LEDEN VAN ONZE VERENIGING, WELKE VOND DAT ER TE WEINIG ACTIVITEIT WAS IN "DE CLUB". IK MAAKTE ZELF DEEL UIT VAN DIT GROEPJE. (U MOET NIET MENEN DAT DIT REBELLEN WAREN, MAAR MENSEN DIE HET WERKELIJK GOED MEENDEN). TIJDENS EEN VAN DE VERGADERINGEN OPPERDE IK DAN OOK HET IDEE EEN VOORSTEL AAN HET BESTUUR TE DOEN EEN DERGELIJK BLAD UIT TE GEVEN. DIT IDEE VOND BIJ DE VERGADERING VEEL BIJVAL EN WERD ZODOENDE EEN VAN DE VOORSTELLEN AAN HET BESTUUR VAN DE VERENIGING.
HET BESTUUR OP HAAR BEURT, GAF ONS, NIEWEG EN MIJ DE OPDRACHT MEE OM EEN BEGROTING TE MAKEN EN UIT TE VINDEN HOE OF ER EEN MOGELIJKHEID GEVONDEN KON WORDEN DIT TEGEN EEN ZO LAAG MOGELIJKE PRIJS TE REALISEREN.

NIEWEG HAAKTE, WEGENS ZIJN DRUKKE WERKZAAMHEDEN VOOR DE DOORNGROEP, AL SNEL AF EN IK WAS GENOODZAAKT ALLEEN VERDER TE GAAN.

NA WAT SPONSORS GEVONDEN TE HEBBEN GAF HET BESTUUR HET LICHT OP GROEN EN KON IN MAART 1985 HET EERSTE NUMMER GEDRUKT WORDEN.

DIT EERSTE NUMMER GAF EEN VOORWOORD VAN ONZE TOENMALIGE VOORZITTER JHR. J.J.G. BEELAERTS VAN BLOKLAND, EEN "BELANGRIJKE MEDEDELING" VAN HANS SONNEMANS OVER DE HERDENKINGSDAG TE HEDEL EEN BERICHT VAN HET "OORLOGSHERDENKINGSCOMITÉ HORSSEN, DE BELEVENISSEN VAN EEN AALMOEZENIER EN NAAST WAT ANDERE BERICHTEN EEN EERSTE BERICHT VAN HANS SONNEMANS OVER DE "STICHTING TOT BEHOUD COLLECTIE IRENE BRIGADE".

DE EERSTE ZES NUMMERS VAN "DE VAANDELDRAGER" WAREN WEL ERG MOOI; ZE WAREN GEZET DOOR DE DRUKKER. DAT HIELD IN DAT IK ALLE TEKST GETYPT MOEST AANLEVEREN EN DOOR DE DRUKKER NOG EENS MOEST WORDEN "OVERGESCHREVEN". NIET ALLEEN EEN WASTE OF TIME, MAAR OOK EEN WASTE OF MONEY. ER WAS GEEN GELD MEER OM OP DEZE WIJZE DOOR TE GAAN EN, WILDE IK VERDER DOORGAAN, DAN MOEST IK GAAN BEZUINIGEN.

ER WAS MAAR ÉÉN MOGELIJK EN DAT WAS DE COPY NETJES UIT TE TYPEN, ZODAT DEZE GESCHIKT WAS OM TE WORDEN AFGEDRUKT.

IK WAS INMIDDELS AL VERHUISD NAAR EEN ANDERE, GOEDKOPERE, DRUKKER
VANAF NUMMER 6 WAS DUS HET GROOTSTE GEDEELTE VAN ONS BLAD TYPEWERK, OP WAT REEDS GEZETTE ARTIKELEN NA, EN ONS KERSTNUMMER, MET DE VERWARRENDE DATUM DECEMBER 1987, DAT IN 1986 VERSCHEEN BEVATTE HET LAATSTE STUKJE VAN GUURT VAN DER TAS EN ZODOENDE OOK DE LAATSTE ZETTEKST.

VANAF NUMMER 9 KREEG IK DAN OOK BRIEVEN VAN MENSEN DIE DE KWALITEIT VAN "DE VAANDELDRAGER" (BETREFFENDE DE LEESBAARHEID) ACHTERUIT GEGAAN VONDEN. HELAAS! MAAR DAAR IS NIETS AAN TE DOEN! ZO WERD HUN BERICHT.

GELUKKIG KRIJG IK VEEL BRIEVEN EN TELEFOONTJES DIE ME LATEN WETEN DAT MEN STEEDS WEER UIT ZIET NAAR HET BLAD. OOK HEB IK IN DE TIJD DAT IK DE VAANDELDRAGER REDIGEER NOG WEL EENS NARE REACTIES GEHAD. DIT WERK BRENGT NATUURLIJK OOK MEE, DAT JE WAT MEER OP DE VOORGROND TREED JE MAAKT REPORTAGE'S, WORDT WAT VAKER UITGENODIGD BIJ OFFICIELE GELEGENHEDEN ETCETERA.

ER ZIJN DAN LIEDEN DIE -UIT JALOUSIE?- OVER JE GAAN RODDELEN. JE BENIJDEN OM BEPAALDE PRIVILEGES. ZE VERGETEN DAARBIJ, DAT JE DAGELIJKS BEZIG BENT VOOR HET BLAD.
DAT NEEMT NIET WEG DAT IK HET MET HET ALLERGROOTSTE PLEZIER DOE EN ZAL BLIJVEN DOEN.

IN NUMMER 11 HEEFT U REEDS KUNNEN LEZEN DAT IK NUMMER 10 NIET ZELF BIJ DE DRUKKER HEB KUNNEN AFLEVEREN. HANS SONNEMANS STOND ECHTER KLAAR. NOGMAALS DANK HANS!

NUMMER 11 (DECEMBER 1987) IS GEMAAKT DOOR DE ZELFWERKZAAMHEID VAN EEN GROEP LEDEN UIT EINDHOVEN.

OM NÓG GOEDKOPER TE KUNNEN WERKEN DOEN WE NU HET GROOTSTE DEEL VAN HET WERK ZÉLF.

DE COPY WORDT, BUITEN DE ARTIKELEN VAN HANS SONNEMANS, NOG STEEDS DOOR MIJZELF GETYPT. NU DOE IK OOK ZELF DE LAY-OUT, (SPAART GELD).

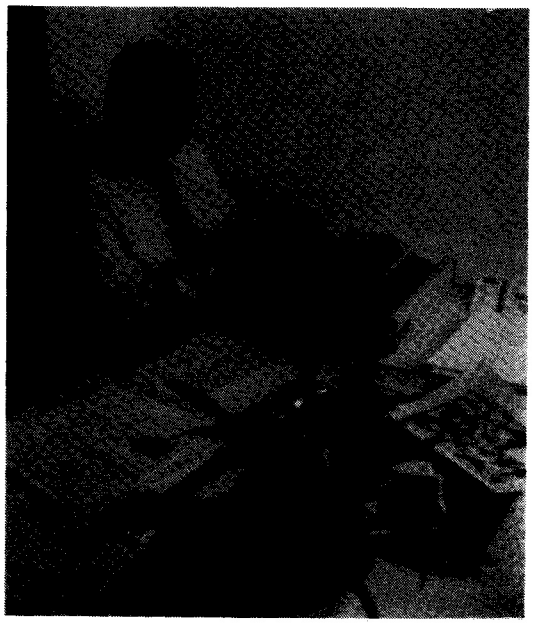
BOB LOURENZ EN ZIJN VROUW DOEN, NADAT DE DRUKKER ZIJN WERK GEDAAN HEEFT, HET VERGAAR, NIET EN SNIJWERK.EN DE HEREN THEO EN JAN VAN LIEMPD KOMEN ALS EXTRA HULP MEEWERKEN AAN HET VERZENDWERK, DUS BANDEREN EN ETIKETTEREN.

ZELF ZORG IK DAN WEER DAT DE ZAAK WORDT AANGEBODEN BIJ DE POSTERIJEN.

NU KAN REEDS GESTELD WORDEN DAT DOOR DE ZELFWERKZAAMHEID VAN DEZE MENSEN, PER UITGAVE ONGEVEER ƒ1000,00 TOT ƒ1200,00 BESPAARD WORDT.

HEREN (EN DAME), HARTELIJK DANK!

MATH VAN HOOFF.

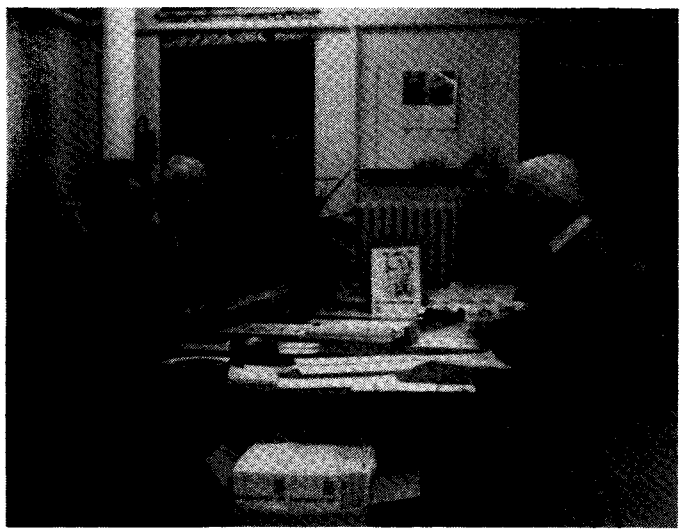
De redacteur typt de teksten voor het Kerstnummer uit op papier met het formaat A3. Daarvan maakt hij foto-copieën in formaat A4 om de lay-out te maken. Als de lay-out (indeling) bepaald is wordt het geheel aan de drukker overhandigd. Deze maakt offset platen en kan 't geheel nu drukken.

Bob Lourenz houdt de offset machine in de gaten, vergaart het drukwerk en niet het geheel bijeen.

Dan komen de heren Van Liempd in actie.
Met de gehele ploeg worden de bladen nu verzendklaar gemaakt; d.w.z. gevouwen, bandje er omheen en het etiketje met de naam van de geadresseerde dat door Van Hooff weer uit de computer is gedraaid, opgeplakt.

Nu moet de zaak verzendklaar worden gemaakt. Dit houdt in, dat alles op postcode moet worden gebundeld (geselecteerd) en verzendlijsten moeten worden ingevuld. Van Hooff kan dan alles aanbieden bij de P.T.T..

Nelly, de vrouw van Bob, zorgt tussen de bedrijven door voor een kopje koffie. (De enige beloning die ze krijgen voor het toch wel vele werk.)

11/11/87

Councillor 'Sir John' accepts Dutch award

Wolverhampton Councillor John Mellor became a knight of the realm today — courtesy of Queen Juliana of the Netherlands.

Councillor Mellor was awarded a Knighthood of the Order of the Orange by a representative of the Dutch Queen Mother.

The honour was for his work on the Dutch war graves at Jeffcock Road cemetery in Wolverhampton.

The graves are tended by the Wolverhampton branch of the Royal British Legion of which Councillor Mellor is chairman.

The presentation was a surprise event at the 43rd Netherland War Graves Memorial service which is organised annually by the Legion.

Councillor Mellor is pictured receiving the award from the Dutch military attache in London, Colonel Wilhelm Smit.

Representatives of all the armed forces joined Dutch war veterans at the service. It was also attended by the Mayor, Councillor Mrs Doreen Seiboth.

Up to 5,000 Dutch servicemen were stationed in the town during the last war and 33 are buried at Jeffcock Road.

Een boer gaat met zijn "tochtige" koe naar de stier.
Steeds als de stier zijn werk wil doen gaat de koe op zijn achterwerk zitten.
Een toeschouwer vraagt de boer:"waar komt de koe vandaan"? "Friesland" zegt de boer,
"Dacht ik al", is het antwoord, "mijn vrouw ook"!

Bernhard opent Bevrijdingsmuseum

NIJMEEGS DAGBLAD 14 SEPT '84

Veertig jaar later

(Vervolg van pagina 1)

De namen van de hier gesneuvelden van de 82e luchtlandingsdivisie staan in het museum vermeld op tableaus; ervoor staat een paratrooper, uitgevoerd in brons.

Ter gelegenheid van de officiële opening overhandigde ambassadeur P. Bremer van de Verenigde Staten nieuwverworven materiaal ter uitbreiding van de collectie. Er kan echter nog geen antwoord worden gegeven óf en zo ja, wanneer het beoogde doel in Groesbeek verwezenlijkt kan worden. De benodigde drie miljoen gulden zijn bij lange na niet bijeen; wijzen op de „ereschuld" leidt na 40 jaar niet meer tot het gewenste resultaat.

Prins Bernhard trof bij aankomst ondanks de mist per helikopter twee mannen die hij als oude strijdmakkers groette: generaal b.d. James M. Gavin, divisiecommandant van de „AA"-para's, en Sir Allan Adair, commandant van British Guards Armoured Division, waartoe de tanks behoorden die op 20 september 1944 over de onbeschadigd gebleven Waalbrug de Betuwe in rolden.

Tot de duizenden geallieerde veteranen die zich thans tussen Eindhoven en Arnhem bevinden, behoort ook Lord Carrington, de nieuwe secretaris-generaal van de NAVO, alsmede de huidige president van Israël, Chaim Herzog. Tegen de komst van deze Market Garden-veteraan werd vanmorgen in Nijmegen geprotesteerd door het Palestina Comité: „zijn ontvangst valt samen met de internationale herdenking van het bloedbad van Sabra en Chaila, twee jaar geleden", zo luidde de tekst.

Herdenking

Samen met onder meer minister J. de Ruiter (defensie) en ambassadeurs van zes landen bezocht de prins zich tegen elf uur aan het verzetsmonument nabij de Waalbrug.

Het gemotoriseerde verkeer in de richting Arnhem werd al vanaf half tien vamorgen omgeleid via Ewijk, een situatie die tot in de vanmiddag duurde.

De stoet was de toeloop voor de herdenking bij het tien jaar na geleden verrijzen van de bevrijding door Marius van Rooijen vervaardigde, ruim drie meter hoge, bronzen beeld, dat voor vele gasten een tribune vormde.

Het defilé gaan door de 33. US Infantry Regiment marcheerden detachementen veteranen uit de VS,

Herdenking Market Garden trekt 40.000 S

GROESBEEK – Ruim 40.000 mensen hebben zondag in Groesbeek een drie uur durend historisch vlechtwerk gewoond ter herdenking van de operatie Market Garden september 1944 het zuiden van Nederland.

Onder de toeschouwers waren ook de Commissaris der Koningin van Gelderland, de burgemeesters van de gemeenten september

NDT

"Gelderlander" van 18 September 1984

* Een emotioneel geladen begroeting door de duizenden aanwezigen voor de veteranen (circa 50), België (meer dan 100) ten deel. Twee jaar geleden kwamen de Prinses Irene-brigade en het Veteranen

Tu

GROESBEEK/NIJMEGEN — Het onbetwiste hoogtepunt van de herdenking van de gebeurtenissen van operatie Market Garden op het Groesbeekse Amerika was gisteremiddag zonder twijfeld de luchtsprong van veteranen van de 82e divisie.

Elmo Jones, Bill Tuc Alan Langdon, stuk voc een eind in de zestig maa deze gelegenheid niet te be hun sprong van veertig jaar den nog eens over te doen. Jones was 16 september 1 een van de eerste geallieer die voet op Groesbeeks grond bied zette na een sprong uit e Dakota vanaf 500 meter hoogt

Nagenoeg op dezelfde plek deed hij het nu nog eens, ditmaal onder wat vriendelijker omstandigheden van veertig jaar geleden en gadegeslagen door tienduizenden enthousiaste toeschouwers die een bewonderend applaus aanhieven toen hij met zijn parachute in een maisveld terecht kwam.

Meteen na zijn landing werd

aal voor deze gelegenheid gekomen naar Groesbeek.

Op de foto schudden zij e

Oranje-brigade bij bevrijdingsherdenking

NIJMEGEN — Tijdens de op maandag 17 september in Nijmegen te houden herdenking wordt een rol toebedeeld aan de oudstrijders van de koninklijke Nederlandse brigade 'Prinses Irene'.

Die dag is het precies veertig jaar geleden dat de grootscheepse geallieerde operatie Market Garden begon. In het Rijk van Nijmegen bewaart men een niet uit te wissen herinnering aan de activiteiten van de Amerikaanse luchtlandingstroepen van de 82e divisie All Americans; deze mannen immers gaven de eerste stoot tot bevrijding van dit gebied. Samen met oud-strijders uit Engeland en Canada zullen 'Amerikanen uit 1944' maandag 17 september deelnemen aan een korte mars door Nijmegen. Het wordt, zo is bepaald, een nadrukkelijk geallieerde aangelegenheid. Om het voorname aandeel van de brigade Prinses Irene bij de strijd om de bevrijding van Nederland te accentueren, zullen ook veteranen van deze brigade worden uitgenodigd aan de korte mars in Nijmegen deel te nemen. Leden van de brigade namen op D-day deel aan de geallieerde invasie op de stranden van Normandië. Het invasiekoörd dat naderhand werd uitgereikt, viel ook degenen ten deel die in een later stadium bij de brigade werden ingelijfd. Het waren met name de mannen die, aansluitend op de operatie Market Garden, als leden van de brigade Prinses Irene, werden ingedeeld bij het 30e Britse Korps. Tot de opdrachten behoorde de beveiliging van de bruggen bij Grave en die over het Maas-Waalkanaal, alsmede de beveiliging van het Land van Maas en Waal, onder meer het gebied tegenover Tiel. Tal van brigadeleden hebben tijdens gevechtshandelingen het hoogste offer gebracht, tientallen andere leden liepen verwondingen op. Volgens het programma wordt maandag 17 september, aansluitend op de officiële opening om tien uur 's morgens van het voorlopige onderkomen van het Bevrijdingsmuseum in het gebouw Waalstate aan de Barbarossastraat, een herdenkingsplechtigheid gehouden bij het Verzetsmonument aan de Waalbrug.

Oud-strijders van de koninklijke Nederlandse brigade Prinses Irene uit de regio Nijmegen, die met de Amerikaanse, Canadese en Engelse veteranen willen deelnemen aan de korte mars naar het monument en aan de herdenking aldaar, dienen zich vóór 10 september op te geven bij de contactman, tevens voorzitter van de vereniging Oud-Militairen (VOM), J.J.H.Polak, Hengstdalseweg 163, 6523 EG Nijmegen (080-321692). Het ligt in het voornemen van de organisatoren de oud-brigadeleden (ze zijn, desgewenst met echtgenote, nadien ook welkom bij de ontvangst in het stadhuis) die maandagochten om 09.30 uur bijeen te roepen op de parkeerplaats Kelfkensbos.

MUTATIES

VERHUISD

Abrahamson J.
6 Tivoli Court
64a Surrey Rd.
BOURNEMOUTH
Dorset England

Anthonisse W.
Appelgaard 11
3225 GK HELLEVOETSLUIS
01883-11557

Berg J.G. vd
37 Dudley Road
TURNBRIDGE WELLS
Kent TN1 1LE
England

Colenbrander O.
5663 - 246th Street
ALDERGROVE
VOX-1AO CANADA

Herrebout P.C.
22/45 Griend
8225 RH LELYSTAD

Kokhuis V.G.
Ambachtstraat 17
2024 EB HAARLEM
023-261854

Kort Th. de
Noordhoekring 5-01
5038 GA TILBURG
013-431888

Mw. C. Moens van Loon
Verpleeghuis "De Riethoek"
Ridder van Catsweg 258
2804 RS GOUDA

Smits P.C.
Verzorgingstehuis "Kiviethorst"
Beneluxlaan 101
5042 WN TOLBURG
013-673910

Steinbrecher H.S.
Gleditschstrasse 42
WEST BERLIN
B.R.D.

NIEUWE LEDEN

Huinder H.A.
Sloorstraat 6
B 3600 GENK
België

Met diep leedwezen namen wij kennis van het overlijden van de volgende leden van onze vereniging:

De Heer M.Blok te Engeland
1986

Mevrouw M.de Bruyn Pellaers te Spijkenisse
5 november 1987

De heer A. van Delden te Utrecht
26 januari 1988

De Heer W.A. Eshuys te Zuid Afrika
1986

De Heer C.L. van Gemert te Eindhoven
4 december 1987

De heer E. Krakauer te Den Haag
28 november 1987

De heer J. Sarphati te België
3 november 1987

De heer J. Tinnebroek te Pretoria Z-Afrika
31 januari 1988

De heer M. van Duyn te Z-Afrika
31 januari 1988

Mogen zij in onze herinneringen blijven voortleven.

Berichten voor deze rubriek s.v.p. richten aan H.Davis, Randveen 12, 2544 RN DEN HAAG.
tel. 070-670467

OPROEP VAN DE COMMISSIE DR ZAK

In verband met een eventueel verzoek voor een pensioen roept de Commissie Dr. Zak eenieder, die als burger tijdens de oorlogsdagen van de maand mei 1940 op het vasteland van Europa door Nederlandse militairen of marechaussee's of Nederlandse Politietroepen tegen zijn wil was gedwongen aan oorlogshandelingen deel te nemen en bij aankomst in het Verenigd Koninkrijk aldaar door het Nederlandse leger werd ingelijfd, op, zich spoedig schriftelijk te melden bij de sociaal medewerker van de vereniging van oudstrijders te weten: H.J. Davis, Randveen 12 2544 RN DEN HAAG.

Op 25 november 1987 werd te Eindhoven weer 'n regio-bijeenkomst gehouden, de vrienden Van Alphen en Scheepers waren er zelfs voor uit Zeeland gekomen, jammer was het dat er wat afzeggingen waren, maar ja, de 25 personen die aanwezig waren hebben weer wat bij kunnen praten en daar gaat het tenslotte om. Dit noemen wij toch sociaal contact, of niet?
Dank vrienden en vriendinnen en tot de volgende keer.

Bob Lourenz.

**Hans Sonnemans en Matt van Hooff hebben 2000 stickers laten maken welke tijdens de reünie zullen worden verkocht tegen ƒ1,- per stuk.
De opbrengst is bestemd voor de stichting historie en documentatie K.N.B. "Prinses Irene"
U KOOPT ER NATUURLIJK OOK EEN AANTAL??!!**

R E Ü N I E

Nauwelijks zijn de oliebollen en aanverwante artikelen achter de kiezen verdwenen, of er volgt een bespreking in Doorn om de laatste puntjes op de "i" te zetten. Zoals u elders in dit nummer zult vinden is de dag weer vervuld van vele aktiviteiten.

Dat we de kosten zo laag hebben kunnen houden is te danken aan:

1. die leden die meer en sommigen zelfs veel meer dan de verplichte ƒ 20,-- per jaar hebben afgedragen.
2. Die leden die hun achterstallige contributie hebben betaald.
3. Stichting Fondsen Werving Militaire Oorlogsslachtoffers en Aanverwante Doeleinden. (S.F.M.O.) te Tilburg. Zoals u in het financieel verslag kunt zien, heeft deze stichting ons goed bedacht.

Nu het bedrag voor deelname aan de reunie zo laag is, hopen we dan ook dat velen van uwer zullen komen.

Let nu goed op. Het is niet of nauwelijks mogelijk om door de kazerne-poort te komen zonder bewijs van deelname en voor auto's met onze eigen "P". Deze instructies worden aan de poort aan de dienstdoende militairen gegeven.
Het is dus raadzaam op tijd te betalen. Ook als u niet zeker weet of u wel of niet met de auto komt, vul dan in "per auto". U ontvangt gelijk met uw deelnemerskaart de letter "P" toegestuurd.
Betaald u ook de contributie, vermeldt dan duidelijk wat u betaald en waarvoor.
bijv. 2 man reünie en ƒ ..... contributie.
Hans Sonnemans staat weer met de bekende accessoires, koopt en u steunt de vereniging, UW VERENIGING.

Tot ziens op 14 mei in Doorn.

Marcus Segal.

IBIBIBIBIBIBIBIBIBIBIBIBIBIBIBIBIBIBIBIBIBIBIB

In Groot Brittanië zijn vele, zeer vele oud-strijders welke vóór 20 augustus 1944 geland zijn op de Normandiesche kust lid van de NORMANDIE VETERANS ASSOCIATION verdeeld over diverse "branches". Ook de oudstrijders van de IB kunnen, indien zij voldoen aan die eis, lid worden. In Nederland heeft een klein "Branch" bestaan, maar is wegens te weinig leden opgehouden te bestaan. U kunt echter lid worden in het U.K. door u op te geven bij een van de daar gevestigde branches. Indien u geïnteresseerd bent wil de redactie u wel een adres verstrekken.

Voor hen, die wèl aan de strijd op het vasteland hebben deelgenomen en drager zijn van de France - Germany Star, kunnen lid worden van de FRANCE & GERMANY STAR ASSOCIATION. De redactie bezit aanmeldings-formulieren, welke op aanvraag worden toegezonden.

Beide associations hebben als doel, de gezamelijke kameraadschapsband te versterken en z.g. pelgrimstochten te organiseren.

DOSSIER N N

In de dikke oude van Dale (woordenboek) van voor 1940 wordt het woord 'OVERLEVEN' nauwelijks besproken.
OVERLEVEN was toen, langer leven dan de ander die al dood is.
Een 'OVERLEVENDE' is - volgens van Dale - de 'NABLIJVENDE' na iemands dood. Dit is duidelijk.
Wij - die de oorlog 1940-1945 hebben overleefd - zijn de 'nablijvenden' van de ontelbare doden, van allen die de oorlog niet hebben overleefd. Dit is ook duidelijk. Zo werden wij een ander soort oevrlevenden dan diegenen die meneer van Dale destijds bedoelde.
Overlevenden hebben hun herinneringen, vaak gevoelens, waar ze geen raad mee weten. Met het ouder worden - dit wordt de laatste jaren steeds aannemelijker - voelt menigeen dat hij daar iets mee wil, iets MOET doen. Men wil vertellen wat de mens is - en kan overkomen. Hoe wij werden betrokken bij een afschuwelijke oorlog. Gekonfronteerd met een vijand zonder respect voor het leven, zonder respect voor de dood.
In de meeste boeken over onze oorlog zijn herinneringen en ervaringen verwerkt tot heel goede, meer en minder goede verhalen. Ook tot sterke en sterkere, ongeloofwaardige verhalen. Er zijn hele mooie dokumenten met een bepaalde geschiedkundige waarde. Maar ook met andere, evenzo goede waarden. Verhalen, die verhalen van vernederingen, verdriet en ook van geluk. Die ons de sterkte doen voelen van een zijden draad.
Men heeft geschreven en schrijft nog vanuit een gevoel: 'Dit mag niet verloren gaan, niet worden vergeten. Ook als waarschuwing. Misschien als therapie.
Wat doet het er toe?
Het is ook niet aan mij dit te analyseren.
In de journalistiek is het wél zo dat je altijd zit opgescheept met iets, een waardeoordeel.
Je luisterd naar de verhalen van mensen en daar schrijf je over of daar schrijf je niet over. Dat is je vak.
Je komt heel veel mensen tegen. Mensen die veel praten maar niets zeggen. Anderen, die je met één zin vangen.
Een enkele keer is er die vonk en sta je - beroepshalve - in lichte - laaie.
Toen ik Don Bamberg (schrijver van DOSSIER N N) ontmoette, kende ik al vele NN (Nacht und Nebel) gevangenen. Ik kende het Keitel-Erlass decreet en was al enige malen in Natzweiler geweest.
In de Vogezen, tachtig kilometer ten zuidwesten van Straatsburg, kringelt een bergweg negenhondert meter omhoog, daar ligt- altijd in de mist- het kamp: Le STRUTHOF. De hel van de Elzas.
Don Bamberg overleefde elf verschrikkelijke concentratiekampen. Ik wil zijn boek niet bespreken en u de redenen besparen waarom hij dit in eigen beheer verkoopt.
Wat ik wel wil, u vragen: Leest u zijn boek, alstublieft! Bij het lezen voelt men de betrekkelijkheid van álles.
Don Bamberg zegt:
Als Nacht und Nebel gevangene had je maar één wapen:
DE WIL OM TE OVERLEVEN!!

Hanny S.R. Meijler.

U kunt zijn boek bestellen, het kost tien gulden, eksklusief verzendkosten. Giro- 4920848 t.n.v. mevrouw A.H. Bamberg, C.v Zantenstraat 122, 2551 PM DEN HAAG.
Tijdens de a.s reunie ook verkrijgbaar.
In Eindhoven bij boekhandel Van Pierre.

17 mei. Nederland drie. IKON film over dit onderwerp.

HERINNERINGEN VAN EEN PI-BRIGADIST DEEL 3

DOOR *J.A. Samson*

(WAT VOORAF GING: 2E DETACHEMENT MET "PASTEUR" NAAR HALIFAX, MET "LADY NELSON" NAAR BRITS GUYANA EN PER "COTTICA" NAAR SURINAME; DIENST OP NIEUW AMSTERDAM, COPIEWEG, MOENGO EN ALBINA; OPROEP OFF. OPLEIDING.)

WAAROM WAS ER OPEENS ZO'N BEHOEFTE AAN OFFICIEREN? WEL, DE USA HAD ZICH ZORGEN GEMAAKT OVER DE INADEQUATE VERDEDIGING VAN DIT STRATEGISCH BELANGRIJKE GEBIEDSDEEL; ER WAS DENKELIJK MET BEZETTING GEDREIGD. ENKELE DAGEN VOOR PEARL HARBOR KWAM EEN TROEPENMACHT VAN EEN 3000 MAN, VNL. PUERTO RICANEN, IN SURINAME AAN. "LONDEN" KON DAT NIET OP ZICH LATEN ZITTEN EN ZOND KOLONEL MEIJER MET DE OPDRACHT EEN SURINAAMS LEGER TE MOBILISEREN. DAARTOE MOESTEN OFFICIEREN WORDEN OPGELEID.

ONZE OPLEIDING HEEFT DRIE MAANDEN GEDUURD: DE TERM 90-DAYS' WONDER WAS DUS WEL VAN TOEPASSING OP ONS. TOCH WAS HET EEN GOEDE TRAINING, MET VEEL OEFENINGEN IN HET VELD. OM DE TWEE DEELTJES ATV 9ALGEMEEN TACTISCH VOORSCHRIFT) HEB IK WEL EENS MOETEN LACHEN. ER STOND WAARACHTIG IN DAT MEN DE BAJONET OPZET EN DE HEUVEL MET HOERAGEROEP BESTORMT. HET VPPTL (POLITIEK-POLITIONELE TAAK LEGER) WAS DAARENTEGEN NOG WEL ACTUEEL VOOR DE TROPEN. ER STONDEN SPANNENDE VERHALEN UIT DE ATJEHOORLOGEN IN; EEN DAARVAN IS TOT EEN ROMAN UITGEWERKT DOOR MW. SZEKELY-LULOFS, NL. "HONGERTOCHT".

WIE ZATEN NOG MEER IN DIE OPLEIDING? BILL DE ROOS, HENK SNOEK, HUUB MOUWEN, BERNIE MOLENKAMP, BILL DILL, DOLF DIKKERS, REUB EN VISSER; BOVENDIEN OOK JACK JESSURUN, MAAR DIE WAS GEEN PI-MAN.
OP 1 AUGUSTUS WERDEN WE VAANDRIG EN IK KREEG METEEN EEN PELOTON HINDOSTAANSE RECRUTEN IN OPLEIDING.
OP 1 OKTOBER WERD IK COMMANDANT VAN DE DERDE CIE VAN HET DERDE BATALJON (TOURTONNELAAN) EN KORT DAARNA WAS IK 2E LUIT. HET EERSTE BATALJON LAG AAN DE GEMELANDSWEG EN BESTOND UIT CREOLEN. DE RASSENSCHEIDING WAS NIET BEPAALD BEVORDERLIJK VOOR DE SURINAAMSE IDENTITEIT, MAAR NODIG VANWEGE VERSCHILLEN IN DIEET. DE HINDOES ATEN GEEN RUNDVLEES, DE ISLAMIETEN GEEN VARKENSVLEES. DE LEZER VRAAGT ZICH NU AF WAAR HET 2E BATALJON BLEEF, NOU DAT WAS ER EIGENLIJK NIET. VOOR ZOVER IK WEET WAS ER EEN STAF, MET C.A. DOLF DIKKERS EN EEN KLEINE GROEP VECHTWAGENS OP COMBÉ. HUN CDT WAS EEN HARDHANDIGE CAVALERIST DIE ONS LES GAF IN UNARMED COMBAT.

DE AMERIKANEN HADDEN ZICH INTUSSEN OP ZANDERIJ GEVESTIGD. TOT DIE TIJD WAS DIT VLIEGVELD ALLEEN PER TREIN TE BEREIKEN, MAAR NU WERD EEN WEG AANGELEGD DIE IN DE USA IS BESCHREVEN ALS 'THE MOST EXPENSIVE IN THE WORLD; BUILT ON BAUXITE AND MAHOGANY WOOD'. ZANDERIJ WERD AL GAUW EEN DRUKKE PLEISTERPLAATS VOOR HET VERKEER OP AFRIKA, DENK MAAR AAN DE INVASIE VAN MAROKKO. OOK OP MOENGO EN PARANAM LAGEN USA TROEPEN EN ZORG EN HOOP, TOEN OG EEN VERLATEN PLANTAGE, WERD EEN BLIMPBASIS; MET DEZE KLEINE ZEPPELINS WERD LANGS DE KUST GEPATOUILLEERD.

INMIDDELS WAREN OOK VERSCHEIDENE KMA OFFICIEREN EN KADETTEN IN SURINAME AANGEKOMEN, O.A. KEES DE GOOIJER (BROER VAN RIJK?O. HIJ WERD COMMANDANT 1E KOMPIE EN HEEFT ZICH ZEER VERDIEPT IN DE TAAL, GEBRUIKEN EN ZELFS GODSDIENST VAN ZIJN HINDOSTAANSE SOLDATEN; HIJ IS IN N.O.INDIË, IK MEEN IN TARAKAN, GESNEUVELD.

CDT 2DE KOMPIE WAS EEN CAVALERIST DIE ZICH ER VOOR GENEERDE BIJ DE INFANTERIE TE ZITTEN; SMI LATOUR HEEFT ZIJN TAAK OVERGENOMEN EN IK MOEST MAANDENLANG HET RAPPORT DOEN. NADAT DE BASISTRAINING WAS BEËINDIGD ZIJ ONS VOORAL BEWAKINGSDIENSTEN OPGEDRAGEN, O.A. OP COPIEWEG (DUITSERS) EN JODEN SAVANNE (NSBERS UIT N.O.I.). GEDURENDE 1942 WAS IK CDT VAN LAATSTGENOEMD KAMP; DAT GING MET GEMENGDE GEVOELENS GEPAARD. ER WAREN EEN PAAR FATSOENLIJKE LUI BIJ EN HET WAS MOEILIJK DIE ALS VIJANDEN TE BEHANDELEN. KAPITEIN BANNINK, BIJV. HEEFT DRIE WERKGROEPEN GEORGANISEERD VOOR HET BOUWEN VAN EEN VISFIJK, AANLEG VAN EEN GROENTETUIN EN ONDERHOUD BEGRAAFPLAATS EN RUINE VAN DE SYNAGOGE.
ER WAREN OOK EEN STEL RADDRAAIERS EN DIE ZATEN VRIJWEL CONTENU IN DE GEVANGENIS. EEN PAAR WEKEN NA MIJN VERTREK ZIJN DAARUIT DRIE MAN ONTSNAPT, MAAR ZE HADDEN GEEN SCHIJN VAN KANS OM FRANS GUYANA TE BEREIKEN. DE INTERNERINGSOFFICIER (HENK SNOEK) HAD ZE GAUW TE PAKKEN. TWEE VAN HEN ZIJN TOEN IN FORT ZEELANDIA DOOR MARINIERS 'AUF DER FLUCHT ERSCHOSSEN' EN DE OPDRACHTGEVER VAN DIE SCHANDELIJKE DAAD IS NOOIT BERECHT. HENK SNOEK HAD ER IN IEDER GEVAL NIETS MEE TE MAKEN.

IN EEN ANDERE GERUCHTMAKENDE ZAAK WAS HUUB MOUWEN BETROKKEN. HIJ WAS NAMELIJK (TIJDELIJK) TOT KAPITEIN BEVORDERD EN OP EEN MISSIE NAAR FRANS GUYANA GEZONDEN DOOR KOLONEL MEIJER EN ZIJN AMERIKAANSE COLLEGA; DE GOUVERNEUR WAS HIER BUITEN GELATEN. KORT DAARNA WERD HET VICHY-BESTUUR VERVANGEN DOOR GAULISTEN. KIELSTRA NAM DE INSUBORDINATIE ECHTER NIET EN WIST TE BEWERKEN DAT MEIJER WERD ONTHEVEN; OOK DE AMERIKAANSE KOLONEL MOEST WEG. MEN SPRAK IN SURINAME OVER DE DRIE VOORTVLUCHTIGE M'S, WANT OOK MAJOOR MOLENAAR EN DOMINEE MIETES MOESTEN HET VELD RUIMEN. OVERIGENS WAREN OOK DE DAGEN VAN KIELSTRA HIERNA GETELD; HIJ WERD WEGGEPROMOVEERD NAAR MEXICO.

BEGIN JANUARI 1944 IS DE PI BRIGADE WEER UIT SURINAME VERTROKKEN. MET DE COTTICA VOEREN WE VIA CURACAO NAAR NEW ORLEANS, WAAR WE WEER IN BATTLE DRESS GESTOKEN WERDEN. DE TREINREIS NAAR NEW YORK DUURDE 2½ DAG, DAARNA WAS HET WACHTEN OP EEN TROEPENTRANSPORTSCHIP GEBLAZEN.
DAT NAM WEER EEN MAAND IN BESLAG EN IN DIE TIJD HEB IK MEER JAZZ GEHOORD DAN OOIT TEVOREN: BILLY HOLLIDAY, DIZZIE GILLESPIE, ROY ELDIDGE, TEDDY WILSON, MARY LOU WILLIAMS EN EEN HELEBOEL ANDEREN. TENSLOTTE SCHEEPTEN WE IN OP DE QUEEN MARY MET 16.000 MAN. HET SCHIP WAS VERDEELD IN 3 AREAS WAARTUSSEN WATERDICHTE SCHOTTEN; ELK ONDER COMMANDO VAN TEN MINSTE EEN KOLONEL. ER WAS ÉÉNRICHTINGSVERKEER IN ALLE GANGEN EN ER WERDEN MAAR 2 MAALTIJDEN PER DAG GESERVEERD.
WE VOEREN ONBEGELEID EN OP HOGE SNELHEID AL ZIGZAGGEND NAAR GREEOCK.
IN WOLVERHAMPTON WAREN NIET VEEL OUDE BEKENDEN OVERGEBLEVEN. IK KWAM BIJ DE ZWARE WAPENS VAN KAPITEIN LOORING VAN BEECK'S ONDERSTEUNENINGS CIE TERECHT. ACHTEREENVOLGENS MOEST IK LEREN SCHIETEN MET 3-INCH MORTIEREN, ZWARE MITRAILLEURS EN, TOT ONGENOEGEN VAN MIJN SCHOUDER, DE PIAT. MAAR, DE KANS OM BIJ DE BRIGADE INGEDEELD TE ORDEN WAS KLEIN, ER WAREN TE VEEL OFFICIEREN. NA STAGES IN NARBOROUGH EN DOVERCOURT WERD IK OP D-DAY OVERGEPLAATST NAAR GENERAL HEADQUARTERS 21 ARMY GROUP, 2ND ECHELON, IN LONDEN. MET MIJ GINGEN MEE: WACHTMEESTER JAN VAN DER MAST EN KORPORAAL JACK KLOOT (ZIE OOK VAANDELDRAGER 2, P.20) ALS KLERKEN, JOHN VAN TAMELEN ALS CHAUFFEUR EN MIKE BLINK ALS BATMAN. BOVENDIEN OOK EEN 3/4 TON FORDSON TRUCK, EEN KRENG DAT ALLEEN MET DOUBLE CLUTCHING EN TUSSENGAS BIJ HET TERUGSCHAKELEN IN TOOM WAS TE HOUDEN. HET DING ZOOP BENZINE EN PERSTE AANVANKELIJK MAAR 4 MIJL UIT EEN GALLON. NA GOED ONDERHOUD HEEFT JOHN HEM TOT DE OPMERKELIJKE PRESTATIE VAN 12 MIJL PER GALLON WETEN OP TE WERKEN; DAT WAS OOK MAAR 4 KM PER LITER, MAAR AL EEN HEEL STUK BETER.

GHQ, 2E WAS EEN ADMINISTRATIEVE UNIT EN TELDE EEN PAAR DUIZEND MAN, PARDON VROUW, WANT ZIJ VORMDEN EEN RUIME MEERDERHEID. DAT WAS LEUK, WANT JE HOEFDE NOOIT VER TE ZOEKEN VOOR EEN DATE. ALLE GEALLIEERDEN WAREN HIER VERTEGENWOORDIGD: POLEN, TSJECHEN, BELGEN, NOEM MAAR OP. AAN HET HOOFD STOND BRIGADIER-GENERAL WILLY, WIENS VOORNAAM IK MIJ ALLEEN HERINNER OMDAT CAPTAIN 'BUSH' (EX AFRICAN RIFLES), OP DE MELODIE VAN EEN ZEER BEKEND KERKGEZANG, EEN LIEDJE HAD GEMAAKT NAAR AANLEIDING VAN EEN DAGORDER:

NOW THE CLOCK IS STRIKING MIDNIGHT,
TIME YOU BLIGHTERS WENT TO BED
CAN'T YOU READ THE BLINKING NOTICE?
DON'T YOU KNOW WHAT WILLY SAID?

COLONEL BALL HAS GOT A LATE PASS
HE'S GONE OUT WITH COLONEL 'A'
BUT YOU MISBEGOTTEN MAJORS
IT'S TIME YOU HIT THE BLEEDING HAY!

HET PRONKSTUK VAN GHQ, 2E WAS EEN ENORME HOLLERITH MACHINE, VOORLOPER VAN DE COMPUTER. TIJDENS EEN DEMONSTRATIE VAN DIE MACHINE MOCHT IK EEN VRAAG STELLEN. WIE SPELEN ER SAXOFOON IN E2, VROEG IK. BINNEN SECONDEN LAGEN EEN DOZIJN KAARTEN OP TAFEL. DAT WAS HET BEGIN VAN DE DOOR MIJ OPGERICHTE 'SWING CLUB', WAAR IKZELF EN ANDEREN VEEL PLEZIER AAN BELEEFD HEBBEN. EEN ANDERE LEUKE VRIJE-TIJDBESTEDING WAREN DE QUIZZES. HET GEALLIEERDE TEAM SCOORDE NIET SLECHT, MAAR HAD GROTE MOEITE MET VRAGEN ALS: WHAT DID THE YOUNG MAN SAY TO FATHER WILLIAM? IK HEB TOEN MAAR GAUW EEN 'ALICE IN WONDERLAND' GEKOCHT.
NA EEN PAAR WEKEN LONDEN, VERTROKKEN WE NAAR COWLEY, VLAK BIJ OXFORD. IN HET BOTANICAL INSTITUTE KON IK DRIE MAANDEN LANG, GEDURENDE 1½ DAG PER WEEK, COLLEGE EN PRACTICUM LOPEN IN MICOLOGIE (SCHIMMELKUNDE), WAT MIJ LATER GOED TE PAS IS GEKOMEN. IN RUIL VOOR MIJN AFWEZIGHEID MIDDEN IN DE WEEK, NAM IK DE WACHTDIENSTEN VAN HET WEEKEND OVER. IN DE NEW THEATRE HEB IK DE CRÈME DE LA CRÈME VAN DE ENGELSE TONEELWERELD IN ACTIE GEZIEN: LAWRENCE OLIVIER, LESLIE BANKS, YVONNE ARNAUD, ROBERT DONAT AND SO ON.

HET LAG IN DE BEDOELING IN DECEMBER NAAR HET VASTELAND TE GAAN, MAAR HET ARDENNEN-OFFENSIEF STAK DAAR EEN STOKJE VOOR. HET WERD APRIL 1945 EN EEN PAAR WEKEN LATER WERD IN HOTEL DE WERELD DE WAPENSTILSTAND GETEKEND; NOG GEEN KILOMETER VERWIJDERD VAN MIJN LAATSTE WOONPLAATS IN NEDERLAND! EEN PAAR DAGEN LATER REDEN WE DOOR HET NOG STEEDS VERLATEN WAGENINGEN EN DAARNA, IN EDE, ZAG IK DE VLAG VAN DE LANDBOUWHOGESCHOOL WAAIEN. DAAR WAS EEN ARMOEDIG GEKLEDE PROFESSOR, EENS DE SCHRIK VAN HET EERSTE JAAR, BEZIG IN EEN POTJE TE ROEREN. IK GAF ME METEEN OP VOOR HET VOLGENDE STUDIEJAAR. EEN UUR OF WAT LATER WAREN WE IN DEN HAAG.

IN AUGUSTUS GAF GHQ, 2E ONS VERLOF OM NAAR NEDERLAND TERUG TE KEREN. DE HELE SECTIE WERD TOEN IN DE ALEXANDERKAZERNE AANGEMELD IN DE HOOP OP ONMIDDELIJKE DEMOBILISATIE. DAT GING ECHTER NIET, WE ZOUDEN IMMERS GETEKEND HEBBEN VOOR DIENST TOT 6 MAANDEN NA AFLOOP VAN DE OORLOG? DAAR KON IK MIJ NIETS VAN HERINNEREN, MAAR DE ONVOLPREZEN SMA THEO DIEPSTRATEN WIST RAAD: VRAAG 6 MAANDEN STUDIEVERLOF. DAT KON WÈL. VIER MAANDEN LATER BEN IK GETROUWD, IN SEPTEMBER 1946 HAALDE IK HET KANDIDAADSEXAMEN EN IN APRIL 1948 STUDEERDE IK AF. TWEE WEKEN LATER ZATEN WE IN HET VLIEGTUIG NAAR SURINAME = VIA IJSLAND, USA EN CURACAO = EN KORT DAARNA WERD ONS EERSTE KIND GEBOREN. INMIDDELS HAD IK VAN HET MINISTERIE VAN OORLOG IN DEN HAAG BERICHT ONTVANGEN DAT IK VAN 1E LUIT WAS TERUGGESTELD TOT DE RANG VAN VAANDRIG. I COULDN'T CARE LESS, WANT IK HAD NU DE HOOGSTE RANG DIE VOOR MIJ IN HET LEGER TE BEDENKEN WAS,: BURGER!

N A W O O R D

IN DEZE STUKJES HEB IK GETRACHT WEER TE GEVEN HOE IEMAND DIE ZICH NAAST NEDERLANDER, OOK SURINAMER EN JOOD VOELT, DE OORLOG HEEFT ERVAREN. HET IS EEN SUBJECTIEVE WEERGAVE DIE GEEN ENKELE AANSPRAAK OP HISTORISCHE JUISTHEID MAAKT. BIJ HET NALEZEN VAN MIJN 'HERINNERINGEN' KWAMEN ECHTER NOG ENKELE DINGEN NAAR BOVEN.

ZO WAS ER BIJVOORBEELD DE ZAAK ERWIN STRAUSS. PASJA, ZOALS ZIJN VRIENDEN HEM NOEMDEN, WAS ALS JONGEN VAN 13 JAAR UIT DUITSLAND GEVLUCHT. TOEN DE CODEDIENST IN SURINAME MEDEWERKERS ZOCHT, HEEFT HIJ ZICH DAARVOOR OPGEGEVEN. GEZIEN ZIJN INTELLIGENTIE EN TALENKENNIS, MOEST DEZE BAAN HEM OP HET LIJF GESCHREVEN ZIJN. HIJ WERD ECHTER NIET GEACCEPTEERD, OP GROND VAN HET FEIT DAT HIJ IN DUITSLAND GEBOREN WAS. IK WEET DAT HIJ ZICH DIT ZEER HEEFT AANGETROKKEN EN IK VERMOED DAT DIT DE REDEN VAN ZIJN ZELFDODING IS GEWEEST. TWEE JAAR LATER BEN IK IN NEW YORK ZIJN OOM EN ZIJN ZUSTER GAAN OPZOEKEN.

IK DENK OPEENS WEER AAN ONZE TOCHT NAAR LAKE VYRNWY (SPREEK UIT: VERNOEWIE) IN MIDDEN WALES, MAART OF APRIL 1944. WE KREGEN INSTRUCTIE IN MOTORRIJDEN, ZOWEL IN HET VELD ALS IN KONVOOI. IK WAS BIJ LANGE NA NIET DE BESTE MOTORRIJDER VAN HET GROEPJE, MAAR VERMOEDELIJK WEL DE RUSTIGSTE. OP DE TERUGWEG VERGAT DE LUIT. VAN HET MOTORKORPS ONS TE LATEN TANKEN. EERST LIEP HIJ, TOEN LIEPEN ALLE ANDEREN, BEHALVE IK, DROOG. IK ZAG KANS EEN MILITAIR KAMPEMENT TE BEREIKEN, LIET MIJN TANK VOLGOOIEN EN NAM EEN JERRICAN VOL BENZINE MEE.WE ZIJN DIE AVOND WEL ERG LAAT AAN HET DINER BEGONNEN.

TENSLOTTE LAAT IK NOG ENKELE FIGUREN DE REVUE PASSEREN. VAN KEES RIJNVELD HEB IK GEHOORD DAT HIJ IN N.O.INDIË TE VELDE TOT OFFICIER IS BEVORDERD, MAAR HEMZELF HEB IK NOOIT MEER GEZIEN. ALLE POGINGEN OM ZIJN ADRES OP TE SPOREN ZIJN MISLUKT. JIM GOBETS IS IN SURINAME MET EEN NICHT VAN MIJ GETROUWD EN ONZE KINDEREN ZIJN SAMEN OPGEGROEID; WE ZIEN ELKAAR NOG GEREGELD, HETZIJ IN CALIFORNIË, OF HIER. OOK THEO DIEPSTRATEN HEEFT GERUIME TIJD IN SURINAME GEWOOND EN HEEFT ZICH TOEN IN ARIZONA GEVESTIGD. EUSSIE WOONT IN ANTWERPEN, NET ALS JACK KLOOT DIE IK EENS OP TV HEB GEZIEN IN: 'HERKENT U DEZE MELODIE?' MET DE MELODIEËN HAD IK WEL MOEITE, MAAR JACK HERKENDE IK METEEN!

OPROEP AAN DE DAMES/WEDUWEN EN ECHTGENOTES!

UIT DE VELE REACTIE'S VAN DE DAMES VAN ONZE LEDEN BEMERKEN WIJ DAT ONS BLAD OOK DOOR HÉN INTENSIEF WORDT GELEZEN.
DE HERINNERINGEN VAN ONZE MANNEN KOMEN, INDIEN ZIJ ZE KWIJT WILLEN UITVOERIG AAN BOD.
IK MAAK ME ECHTER STERK, ALS IK BEWEER EN DAT KUNT U HET BESTE BEAMEN, DAT OOK DE VROUWEN WEL HET EEN EN ANDER HEBBEN MEEGEMAAKT. ZIJ BLEVEN IN MEI 1940 ACHTER, AL OF NIET MET KINDEREN EN MOESTEN MAAR ZIEN DAT ZE HET DIE VERSCHRIKKELIJKE OORLOGSJAREN ROOIDEN.
NEDERLAND BEZET EN JE MAN IN HET VRIJE ENGELAND OF ELDERS IN NIET BEZET GEBIED.
VAAK HEBBEN ZIJ MEER GELEDEN EN MOETEN DOORSTAAN DAN HUN ECHTGENOOT.
DAAROM ZOUDEN WIJ HET OOK VAN HEN EENS WILLEN HOREN HOE HET HUN VERGING.WIJ HOUDEN DE RUIMTE OPEN VOOR UW REACTIES!

DE REDACTIE

OORLOGSBELEVENISSEN VAN EEN CAVALERIE OFFICIER

door:
Brigade Generaal B.D. Jhr. J.J.G. Beelaerts
van Blokland

VOORWOORD

Toen er veel gekke dingen gebeurden in het kamp "Wrotteslypark" bij Wolverhampton, zei de Kapitein W. Kist mij, een geschiedenis te schrijven zoals het werkelijk was.

Hij dacht dat de officiële geschiedbeschrijving anders zou luiden, omdat het voor buitenstaanders altijd moeilijk is, om later uit documenten iets op te maken. Ons is wel gebleken hoe zwaar karakterzwakte zich bij regeerders wreekt. Hoe lang duurde het niet o.a. bij de organisatie van de Brigade, voor men aan Engelsen durfde zeggen, dat de recrutering beneden de verwachting was gebleven en dat men een kleinere organisatie behoefde, gebaseerd was op de werkelijk aanwezige mankracht. Voor de coordinatie van de strijdkrachten werd teveel op de schouders van de Minister gelegd, zodat hier weinig van terecht kwam. Het ontbreken van een parlement werkte, wat mij vroeger voor ongeloofwaardig had geklonken, niet tot een versterking van de regering, doch tot een verzwakking mee.

Door de lange vredesperiode had de landmacht een onvoldoende gevoel voor dat wat in oorlog noodzakelijk is. Teveel hield zij zich bezig met afdoen van administratie en te weinig met oefening. Een hoge graad van geoefendheid blijft de hoofdvoorwaarde voor een succesrijk optreden.

Het nut van een weermacht en een snel herstel van de weerbaarheid, was onze regering onvoldoende duidelijk, hetgeen o.a. hieruit bleek, dat zij aanschaf van graan in een tijd dat van honger in Nederland nog geen sprake was, veel belangrijker achtte dan aanschaf van wapens. Men volhardde in een fout die men voor 1940 ook maakte.

In de mei dagen van 1940 had men zeker veel meer mankracht uit Nederland kunnen wegkrijgen, waardoor onze organisatie in Engeland beter had kunnen zijn en onze regering bij de oorlogvoering meer gewicht in de schaal had kunnen leggen.

De regeling van het opperbevel, welke een dwingende coördinatie mogelijk maakt, heeft in Engeland veel te lang op zich laten wachten. Van troepencommandanten kan men nu eenmaal niet eisen, dat ze zich met een legerpolitiek op langere afstand bezighouden.

De opbouw der landmacht, bij terugkeer in Nederland, is hierdoor vertraagd en had een te late inzet in Indonesië tot gevolg.

Van grote waarde bleek een geloofsovertuiging, die meerderen aan flinkheid en doorzetting hielp toen de uitkomst van de strijd nog weinig zeker was. Voor velen geldt helaas "Vrede tot iederen prijs, inbegrepen de eer". Men wendt dikwijls geen compromitatie van bevorderingskansen door aanvaarding van risico. Het Huis van Oranje is ons steeds tot een grote steun geweest, zoals ook in deze geschiedenis naar voren komt. Hoeveel gelukkiger waren wij hiermee in vergelijking met onze zuiderburen.

De mensheid leert moeilijk uit de fouten van voorgangers en een volk wijzigd zijn karakter weinig.

Voor hen die dat betreuren kunnen zich troosten met de regels van een oude Germaanse ballade

"Op voorspoed of tegenspoed
steunt niet de wereld,
dat hebben de mensen
alleen maar bedacht -
Er wil zich een eeuwige
wil in voltrekken;
wij dienen hem volgend,
maar ook in verzet.

Dit komt overeen met een tekst uit de Bijbel: "Voor hen die geloven werken alle dingen ten goede".

MOBILISATIE

De mobilisatie trof mij in augustus 1939 toen ik met mijn moeder op een autotocht door Frankrijk was en we waren aangekomen in Henday. Met Pasen en Pinksteren had het ook al gespannen, zodat we hoopten nog ongestoord een reis te kunnen maken. Ik diende als instructeur bij de School Reserve Officieren, Cavalerie onderdeel van de Militaire Rijschool. Aldaar ontving ik het Codetelegram van de Directeur der Militaire Rijschool, Lt. Kolonel Camuling Helmoet inhoudende: "Tante Marie heeft kiespijn", waarop ik mij dadelijk op reis naar Nederland begaf.

De Fransen waren nog niet aan het mobiliseren, wel aan het voor-mobiliseren. Zij maakten de opmerking: "La mobilisation de la Hollande c'est la querre pou vous", waarop ik zei: "non pas encore d'abord pour vous".

De terugreis had plaats in volle treinen, ook veel Fransen waren opgeroepen. De Franse voormobilisatie maakte een rommelige indruk, in België was weinig actie te bespeuren. Hiertegenover stak de bewaking van Nederland van de bruggen en wegen, goed af.

Na enige dagen in Amersfoort tijdens de voormobilisatie alles te hebben gepakt tel A en B waren uitgezonden, kwam tel C de algemene mobilisatie. Met kamergenoot van Lynden de toestand besprekend gaf ik mijn pessimisme in behoud van de vrede te kennen door te zeggen, dat een rad dat op toeren is, doelend op Duitsland, steeds door moet gaan, totdat het uiteen springt.

Een aantal mensen waren met de mobilisatie zeer verheugd, daar het een entré de campagne gaf van f50,--. Het aantal huwelijken liep sterk op. Velen hadden in het leger een beter betaalde baan, dan in de burger maatschappij. Op het telegram D verplaatste de SROC zich naar Haarlem, waar ze een onderdeel werd van de SROBA en een nieuwe naam kreeg n.l. SWB (School Bereden Wapens), zij kwam onder bevel van de C-SROBA de Majoor Keppel Hesselink. Bij de mobilisatie verloor de SROC 80% van haar personeel, berekent op de sterkte van 1914. Ze moest met één officier en één onderofficier enige manschappen en met uitrusting in kisten mobiliseren. Depaarden waren alle afgegeven. Met de laatste wijziging was de éne officier op twee gebracht. De SROBA stond er eveneens slecht voor o.a. één kanon, hetzelfde dat ze in 1914 ook gehad hadden. Tussen 1914 en 1939 had men blijkbaar geen tijd gehad de oorlogs organisatie te wijzigen.

De discipline en tenue der opgeroepen troepen waren gering, de ernst van de situatie afwezig. Ritmeester Pahud de Montanges, C-SROC maakte de opmerking: "Als dit zo doorgaat hebben we de revolutie van 1918 dadelijk terug".

We werden onderdak gebracht bij manèges in de zuidrand van Haarlem bij de Haarlemmerhout. Na een week werden op verzoek van de Ritmeester door de Garnizoens Commandant van Haarlem politie patrouilles uitgestuurd met een sterkte van 1 commandant en 3 man, waardoor tenue en houding verbeterden.

De Haarlemmerhout was een paardemonsterplaats. Het gros der paarden waren dikke inlanders, waarover we gekscherend spraken als de verplaatsbare voedsel voorraad van de Vesting Holland. Zadels en tuig waren moeilijk hierop passend te maken.

De ons toegewezen paarden waren zeer slecht, doordat de regimenten te velde voorgingen. Legering en oefeningsgelegenheid waren matig, de duinterreinen waren niet opengesteld. Ook de KMA, die eveneens in Haarlem was geplaatst, klaagde zeer n.l. over het gemis van hun KMA gebouwen.

Bij een bezoek aan mijn oom de Vice President van de Raad van State noemde ik ons leger een door de mobilisatie zo opgeblazen kikker dat deze uit zichzelf uiteen dreigde te vallen en alleen door onderdak en eten bijeen werd gehouden. Het beroepskader was in aantal gezakt tot één officier en 4 onderofficieren per 900 man. De bereden wapens stonden er door langer opleidingstijd en meer beroepskader er goed voor.

Begin oktober werd door het Departement van Defensie toegestaan, dat de KMA naar Breda terug kon gaan, de SBW zou in Breda in de Trip. v. Zoudtlandt Kazerne komen.

Completering van uitrusting was op papieren aanvraag alleen, moeilijk te krijgen. Men moest er zelf op uit. Voor motorkleding begaven de Ritmeester en ik ons naar Amsterdam (hoofdmagazijnen), waar ik een vriend Luitenant Haaze tegenkwam. Na een inspectie door ons van zijn magazijn, vonden we voldoende voorraad motorjassen, die we reserveerden en lieten opsturen. De broeken waren juist door een ander meegenomen.

Ook elders ging het zo. Het 4e Regiment Artillerie vond in Ede een magazijn met tentzeiltjes, welke bij hen mankeerden en haalden het leeg voor de artillerie brigade. De A.O.O. magazijnmeester stond er jammerend bij. Dit betekende voor hem vernietiging van zijn levenswerk, opstapeling van tentzeiltjes.

Een zelfde soort verhalen hoorde ik over helmen en geweren. Met de school in Breda aangekomen wist de Ritmeester Pahud het personeel uit het Veldleger weer te verzamelen. Jonge paarden werden uit het depôt verkregen en een goede eenheid opgebouwd met zelfstandigheid t.o.v. de SWB. Een nieuwe cursus ving hier aan.

In oktober bezochten Luitenant Kloppenburg en ik per motorrijwiel een grote oefening in de Peel. Opeenhoping van troepen, slecht dekken, en slechte opstellingen waren schering en inslag. Men zei als de kogels fluiten doen ze dit wel beter. Niets is minder waar, men vecht in oorlog zoals men in vrede hiervoor heeft geoefend. Ook de Grebbestelling had onze belangstelling. Officiële togang konden we niet krijgen, maar er toch heengaande konden we in uniform gekleed overal komen. Wat hier opviel was de slechte maskering waardoor de schietgaten op grote afstand reeds opvielen. Dit heeft later veel verliezen veroorzaakt.

In November en April ging ik als kwartiermaker voor één week terug naar Haarlem, daar bij oorlog in geval Oost, de KMA met de scholen in de vesting Holland terug zouden gaan.

In November was het zo spannend, dat de koffers en kisten te Breda gepakt werden en enkele gevallen van paniek verhuizing van officiersgezinnen, zich voordeden. Toen ik dineerde bij de familie Quarles van Ufford te Bennebroek zei de reserve Ritmeester Baron van Pallandt, die aldaar was ingekwartierd bij mijn afscheid nemen "tot straks in het concentratiekamp". Ik antwoodde: "dan zie ik je liever in de Hemel", hiermee doelend op mijn ouderlijk huis, dat "Hemelse Berg" heette.

Veel regenbuien stelden me gerust; ze maakten een offensief wel zeer moeilijk. De winter was streng, we hielden oefeningen op de schaats en bonden witte lakens om voor camouflage.

Meermalen waren wij te gast bij het RHM in Ginniken. Zij waren pessimistisch o.a. door de grote aantal Duitse divisies + 20 die zich langs onze grens bevonden. Dit bleek later heel wat minder n.l. de helft.
In April bezochten wij onze troepen in hun z.g. Neutraliteitsopstelling bij 'sHertogenbosch. Ook hier was de stemming gedrukt, men vroeg zich af waarom de Peelstelling moest worden verlaten en waarom men niet direct terugging in de "Vesting Holland". Met de veranderde verdedigingsplannen door de wijziging in het opperbevel; vermindering in de buitenverdediging en loslaten van de Peel leek het of de angst de boventoon had gekregen en angst is een slecht raadsman. In 1914 was onze houding geheel anders. Toen was het gehele Veldleger in Brabant geconcentreerd en zou bij teruggaan de Belgen dekken door teruggang op Antwerpen.

Door de korte dienstttijd van de infanterie, n.l. 5½ maand en de geruststellende woorden van onze regering die ons in slaap suste was de troep slordig, niet belangstellend en slecht geoefend. De schildwachten, graadmeter voor de waarde van een troep traden zeer slap en zorgeloos op. Wij ergerden ons er dagelijks aan. De Commandant van de Lichte Divisie; wielrijders, motorrijders, pantserwagens en artillerie; haalde in zijn brief van 22 januari 1940 een uitspraak van de Engelse expert Liddel Hart aan. Deze vond ons leger "een slordig geoefende militie". Nog erger was de Duitse beoordeling in een militair tijdschrift: "zij zijn alleen in staat zich te verdedigen achter breede inundaties" Helaas deed zich het geval voor dat dezen uit zuinigheid niet waren gesteld.
Wat het leger ernstig zou kunnen maken en redden was volgens de Ritmeester Pahud de M een grote lepel van het drankje "ddodsangst". Hem zeggend dat Hitler wel mee zou vallen vroeg hij "heb jij dat boek van Rauschning gelezen, dan weet je wat je te wachten staat".

Een slappe regering geeft een slap leger. De preventieve kracht was daardoor te gering en werd het oorlogsgevaar vergroot. Ons ongeluk was dat wij als eerste minister iemand hadden die als burgemeester van Arnhem al bekend stond voor zijn links gerichte Pacifisme.

In April werd een inkwartiering voor de SROC te Overveen voorbereid, daar C-SROC de villawijk van Haarlem Zuid uit een oogpunt van luchtgevaar te gevaarlijk vond.

Op 6-mei kregen we 's ochtends bezoek van Ds. Koningsberger (Amsterdam) Reserve Veldprediker de lt Divisie, die de heren wees op een voorgevoel van hem omtrent een onprettig Pinksterfeest. In de lt Divisie waren wielrijders, motorrijders en Korps Rijdende Artillerie bijeen.

's Middags werd bericht ontvangen dat verplaatsing der SBW naar Haarlem waarschijnlijk was. Om ± 22.00 uur werd bericht ontvangen dat in de morgen van 7 mei vervoer zou plaats hebben per spoor van Gilze-Rijen. Door C-SROC werd ik aangewezen als kwartiermaker. Door de groter zelfstandigheid wenste C-SROC geen kwartier

MET SBW IN HAARLEM, DOCH IN DE BOSRIJKE OMGEVING, HETGEEN DOOR MIJ IN APRIL WAS VERKEND. DE KOFFERS WERDEN MET SPOED GEPAKT. EVEN TEVOREN WAS NOG OVER GEVAL "WEST", OORLOG MET ENGELAND GESPROKEN, IN WELK GEVAL WE NAAR DEVENTER ZOUDEN GAAN. MEN PUTTE WEER HOOP DAT DE OORLOG ONS ZOU VOORBIJGAAN UIT LOVENDE WOORDEN VAN DE DUITSE MILITAIRE ATTACHÉ TIJDENS EEN OEFENING VAN HET LK FRONT ENGELAND.

7 MEI (DINSDAG. OM 07.30 UUR VERTROK IK MET WMR. F. ALS KWARTIERMAKER PER MOTOR NAAR HAARLEM. VOOR MIJN VERTREK HAD IK NOG EEN FLES MET GEESTRIJK VOCHT IN MIJN KWARTIER ACHTERGELATEN EN EEN BRIEFJE IN HET DUITS, WAARIN IK DE HOOP UITSPRAK, DAT WE ALS "GENTLEMAN" OORLOG ZOUDEN VOEREN.

MET EEN ZUCHT VAN OPLUCHTING LIETEN WE DE MOERDIJKBRUG ACHTER ONS EN KWAMEN DE VEILIGE VESTING HOLLAND BINNEN. OP DE KW ROTTERDAM-DEN HAAG TROFFEN WE VEEL AUTO'S DWARS OP DE WEG AAN, BEWAAKT DOOR I-RHM, DAAR GEPLAATST TEGEN VLIEGTUIGLANDINGEN. NA DE OVERVAL OP NOORWEGEN WAS MEN HIER OP VOORBEREID.

ONZE HOOP TE OVERVEEN DE KWARTIEREN VAN 3 RH TE BETREKKEN GING NIET DOOR, DAAR 3 RH TER PLAATSE IN EEN VREDESATMOSFEER BLEEF. ONZE KOMST WEKTE BIJ HEN VERBAZING.

VOOR DE TROEP WERD KWARTIER GEVONDEN IN EEN BIVAK OP HET BUITEN "ELSWOUT" TE OVERVEEN. EEN PELOTON KWAM 'S MIDDAGS PER MOTOR AAN, DE TWEE ANDEREN 'S AVONDS LAAT MET DE PAARDEN PER SPOOR.

8 MEI. WE HIELDEN ONS BEZIG MET HET IN ORDE BRENGEN VAN HET BIVAK EN GINGEN OP ZOEK NAAR KWARTIEREN. VAN ANDERE ONDERDELEN BEHORENDE TOT 1-LK. DIT LK WAS IN NOORD EN ZUID HOLLAND GELEGERD VANWEGE ONZE NEUTRALITEIT FRONT TEGEN ENGELAND EN ALS ALGEMENE RESERVE.
'S AVONDS BELDE IK MIJN OUDERS OP IN OOSTERBEEK ZEGGENDE DAT IK WEER VERPLAATST WAS EN DE OORLOG VOOR DE DEUR STOND.

9 MEI. DE PAARDEN WERDEN UITGEBRACHT EN DE STALLING IN ORDE GEMAAKT.

BIJ MIJN BEZOEK OP DE RIPPERDA KAZERNE IN HAARLEM VERKLAARDE MEN, DAT DE VERWACHTE AANVAL OP DINSDAG OF WOENSDAG NIET PLAATS HAD GEHAD EN DE RUST WEERKEERDE. DE KMA MAAKTE REEDS PLANNEN OM TERUG TE GAAN, WAT DOOR C-SROC ZEER VOORBARIG WERD GEVONDEN. C-3 RH KREEG ZELFS VERLOF VAN C-1 LK OM ESKADRONSGEWIJS OP VRIJDAG DE KAASMARKT TE ALKMAAR TE BEZOEKEN.

OORLOG MEI 1940

10 MEI. (VRIJDAG). WE WERDEN TE ± 03.30 UUR IN HET BIVAK GEWEKT DOOR VLIEGMACHINES EN AFWEERGESCHUT. LUITENANT KLOPPENBURG STOOTTE MIJ IN ONS 2 PERSOONS TENTJE AAN EN ZEI DADELIJK OP TE STAAN, OMDAT DE OORLOG WAS BEGONNEN. IK ZEI HEM DAT DEZE NOG LANG GENOEG KON DUREN EN DAT WE BETER DOOR KONDEN SLAPEN.

DIT SLAPEN DUURDE ECHTER KORT, DAAR WE OPNIEUW WERDEN GEALARMEERD DOOR ONZE POSTEN. DEZE MELDDEN DAT ER VLAKBIJ LICHTKOGELS VAN DE GROND WAREN GESCHOTEN.

ER WERD ONMIDDELIJK OPGESTAAN EN OP PATROUILLE GEGAAN VOOR ONDERZOEK. ER WAS NIETS TE VINDEN.

DE RITMEESTER IN KWARTIER BIJ DE FAMILIE DE JONG SCHOUWENBURG ALARMEERDE EERST C-3 RH DE MAJOOR JHR. QUARLES VAN UFFORD DIE IN DE OORLOG NIET WILDE GELOVEN EN WAS DAARNA SPOEDIG BIJ ONS.

OP DE RADIOBERICHTEN OVER PARACHUTISTEN GING IK OM ± 09.00 UUR NAAR DE GARNIZOENSCOMMANDANT VAN HAARLEM, LNT. KOL. POLIS MET DE OPDRACHT OM DE SROC, HOEWEL BUITEN HAARLEM ONDER ZIJN ORDERS TE STELLEN EN HEM TE VRAGEN OM ONS PATROUILLES DOOR DE DUINEN TE LATEN RIJDEN. DE GARNIZOENSCOMMANDANT HAD JUIST DE ORDERS KLAARLIGGEN, DIE IK MEENAM. STAFKAARTEN VAN HAARLEM HADDEN WIJ NIET, ZODAT IK IN 'N BOEKWINKEL KAARTEN KOCHT.
DOOR C-SROC WERDEN NU TWEE PATROUILLES UITGEZONDEN. EEN DER OFFICIEREN VOND DIT OP PATROUILLE GAAN EN DUS AAN DE OORLOG MEEDOEN ONJUIST, DAAR WE EEN OPLEIDINGSEENHEID WAREN. ALS COMMANDANT VAN HET 2E PELOTON GING IK MET ± 7 MAN NAAR HET ZUIDEN RICHTING NOORDWIJKERHOUT, EEN ANDERE PATROUILLE GING NOORD. BIJ ONZE TOCHT BESLOPEN WE EEN VERSCHOLEN ALLEENLIGGENDE BOERDERIJ, WAAR PARACHUTISTEN WAREN GEMELD. DE FAMILIE ZAT RUSTIG AAN TAFEL EN SCHROK VAN ONZE DREIGENDE HOUDING. TERUGGEKEERD TE 16.00 UUR HADDEN WE GEEN BIJZONDERHEDEN WAARGENOMEN. 'S MIDDAGS WERD HET BUITEN ELSWOUT VERSTERKT EN POSTEN UITGEZET. AFGESCHOTEN LICHTSEINEN KONDEN NIET WORDEN THUISGEBRACHT.

'S NACHTS WERD RONDOM GEWEERVUUR AFGEGEVEN DOOR DE POSTEN VAN DE GARNIZOENSBEVEILIGING GEHOORD, DAT BIJ HET LICHT WORDEN OPHIELD.
DE RITMEESTER HOORDE LATER EEN DER INFANTERISTEN ZEGGEN: "HEDENAVOND BEGINNEN WE WEER MET DAT PRETTIGE GESCHIET". ER WAS WEINIG VUURDISCIPLINE.

ZO HOORDE IK NA DE OORLOG VAN DE JH. MR.J.D.H. DE BEAUFORT (SECRETARIS RAAD VAN STATE), DAT HIJ IN DEN HAAG EEN SOLDAAT, DIE ± 40 SCHOTEN HAD GELOST, OP DE SCHOUDER GEKLOPT EN HEM VROEG NAAR ZIJN DOEL. HIEROP ZEI DEZE: "ZE HEBBEN OP EEN KAMERAAD GESCHOTEN EN NU SCHIET IK MAAR". ALS BIJ KEFFENDE HONDEN SCHOTEN AL ZIJN KAMERADEN IN DE BUURT VOOR GEZELLIGHEID OOK.

OP 11 EN 12 MEI WERDEN DOOR ONS DOOR DE DUINEN PATROUILLES GEREDEN, MAAR NIETS GEZIEN.
DE NATUUR EN HET WEER WAREN PRACHTIG. DE GESPANNEN OPLETTENDHEID GAF OP DE DUUR HALLUCINATIES, ZO HOORDE MEN MITRILLEURVUUR DAT ER NIET WAS.

OP DE BERICHTEN VAN DE VELE PARACHUTISTEN, WERD EEN UITKIJK OP HET DAK VAN ELSWOUT GEZET, WAARDOOR SPOEDIG WERD ONTDEKT, DAT DE WOLKJES VAN HET AFWEERGESCHUT VOOR PARACHUTISTEN WERDEN AANGEZIEN. ONZE PAARDEN, EEN 23-TAL, WERDEN GESTALD IN DE "HALL" VAN HET NOG NIET AFGEBOUWDE HUIS. OM DAAR TE KOMEN MOESTEN ZE EEN HOGE STOEP OPKLIMMEN, WAT ZE MET GEMAK DEDEN.

ONDANKS DE KORTE TIJD, DIE DE LEERLINGEN DER SROC IN OPLEIDING WAREN, WAS ER GOED ENVOLDOENDE KADER, TOCH EEN UITSTEKENDE VUURDISCIPLINE. SLECHTS ÉÉN SCHOT WERD GELOST EN DIT OP EEN BURGER, DIE VAN BINNEN NAAR BUITEN OVER DE AFRASTERING VAN HET PARK ELSWOUT SPRONG EN WEGVLUCHTTE. WAT DEZE MAN HAD GEDAAN, IS ONBEKEND GEBLEVEN. HET ENIGE VERLIES, DAT DE SROC LEED WAS, EEN PAARD OP EEN PATROUILLE DIE DOOR EEN POST VAN DE KMA IN ZIJN BEEN WERD GESCHOTEN. HET MOEST WORDEN AFGEMAAKT.

OP 13 MEI WERDEN ENIGE KANONNEN ALS VOGELVERSCHRIKKERS OP DE POORT, DIE TEVENS KOETSHUIS WAS, OPGESTELD. EÉN VAN DEZE KANONNEN WAS EEN 10½ HW, DIE ALS EERSTE VAN EEN SERIE DOOR DE DUITSERS GELEVERD WAS. DE BIJBEHORENDE MUNITIE HADDEN ZE ECHTER NIET GELEVERD.

WE KREGEN PER RADIO HET BERICHT, DAT DE KONINGIN NAAR ENGELAND WAS GEGAAN, HET MAAKTE EEN ZEER SLECHTE INDRUK. EVENEENS MAAKTE EEN SLECHTE INDRUK, DAT DE REGERING HET GOUD HAD WEGGEZONDEN.

GO AND PIN YOUR MEDALS ON - BE PROUD THEY'RE YOURS TO WEAR,
PULL YOUR SHOULDERS BACK A BIT - LET THE YOUGSTERS STARE

THEY ARE YOURS BY RIGHT OF WAR - BY SERVICE TO THE CROWN,
THEY ARE SIMBOLS THAT YOU DID NOT LET YOUR COUNTRY DOWN

WEAR THEM PROUDLY ON YOUR CHEST - AND LET WHO WILL DERIDE,
THEY ARE YOURS BY RIGHT OF WAR - SO CARRY THEM WITH PRIDE!

DAVID BERGESS

==========

DANKBETUIGING

TER GELEGENHEID VAN ONS 45 JARIG HUWELIJK OP 31 DECEMBER 1987 WERDEN WIJ DIE DAG VERRAST MET HET BEZOEK VAN DE HEREN H.J. DAVIS EN M.H.L. VAN HOOFF DIE ONS, VERGEZELD VAN HUN ECHTGENOTE, NAMENS DE VERENIGING KWAMEN FELICITEREN EN EEN PRACHTIG BLOEMSTUK AANBODEN. DIT BEZOEK EN HET BLOEMSTUK HEBBEN WIJ ZEER OP PRIJS GESTELD. DEZE BLIJK VAN WAARDERING IS EEN STIMULANS VOOR JE WERK IN JE BESTUURSFUNCTIE.

MEDE NAMENS MIJN ECHTGENOTE HARTELIJK DANK.

H.J.F. HIELKEMA
M.J.ST.CL. HIELKEMA-HARPER

ROOSENDAAL, JANUARI 1988

-O-O-O-O-O-O-O-O-O-O-O-O-O-O-O-O-O-O-O-O-O-O-O-O-O-O-O-O-O-O-O-O-O

DANKBETUIGING

BIJ DEZE BERICHT IK U, DAT IK OP 21 AUG. 1987 IN HET HUWELIJK BEN GETREDEN MET DE HEER KETELAAR. GAARNE WIL IK VAN DE GELEGENHEID GEBRUIK MAKEN OM U TE BERICHTEN EN TEVENS HARTELIJK TE BEDANKEN VOOR DE JAREN, DAT HET IRENEFONDS DE KERSTDAGEN VOOR MIJ WAT PRETTIGER HEBBEN GEMAAKT IK HOOP VAN GANSER HARTE DAT U NU EEN ANDER MET DIT BEDRAG MET DE FEESTDAGEN GELUKKIG KUNT MAKEN.

IK WENS U ALLEN PRETTIGE FEESTDAGEN EN EEN GOED 1988.

MET VRIENDELIJKE GROETEN,
MW. J. KETELAAR-WESTERHUIS

VOORHEEN: J. KLOMP-WESTERHUIS

Wij van de vereniging wensen u een gelukkig-nieuw leven!

O-O-O-O-O-O-O-O-O-O-O-O-O-O-O-O-O-O-O-O-O-O-O-O-O-O-O-O-O-O-O-O-O-O-O

DANKBETUIGING

ZEER GEACHTE HEER DAVIS,

BIJ DEZE WIL IK U DANKZEGGEN VOOR UW HARTELIJKE BRIEF, ALSOOK UW AANWEZIGHEID BIJ DE BEGRAFENIS VAN MIJN ECHTGENOOT. UW VRIENDELIJKE WOORDEN EN UW BLIJK VAN VRIENDSCHAP MET MIJN MAN DOOR DE JAREN HEEN, HEBBEN MIJ GOED GEDAAN. IK DANK U OOK ZEER VOOR DE BLOEMEN DIE U GEZONDEN HEBT NAMENS DE VERENIGING VAN OUDSTRIJDERS VAN DE PRINSES IRENE BRIGADE WAARMEE MIJN ECHTGENOOT ZICH ALTIJD STERK VERBONDEN IS BLIJVEN VOELEN.

MET VRIENDELIJKE GROET,
M. KRAKAUER-HERMAN.

IN MEMORIAM

HOEWEL HET NIET GEBRUIKELIJK IS DAT NADER OP HET OVERLIJDEN VAN PERSONEN WORDT INGEGAAN, MEEN IK TEN AANZIEN VAN WIJLEN DE HEER J.A. VAN MIN TE DEN HAAG, ALGEMEEN SECRETARIS VAN HET HOOFDBESTUUR VAN DE B.N.M.O., DIE OP 3 DECEMBER 1987 IS OVERLEDEN, TOCH EEN UITZONDERING TE MOETEN MAKEN.
WIJLEN DE HEER VAN MIN DROEG ONZE VERENIGING 'N ZEER WARM HART TOE. MIJN EERSTE ONTMOETING MET HEM WAS IN NOVEMBER 1986 TIJDENS EEN BESPREKING MET DE LEIDING VAN DE B.N.M.O. NAAR AANLEIDING VAN PROBLEMEN WELKE WAREN GEREZEN MET BETREKKING TOT DE AANMELDING VAN OORLOGSSLACHTOFFERS. HIJ WAS EEN WARM VOORSTANDER VOOR HULPVERLENING AAN ONZE LEDEN.
NAAR MIJN MENING IS ONZE VERENIGING AAN HEM VEEL DANK VERSCHULDIGD. HIJ WAS OOK EEN BEMINNELIJK MENS. DAT HIJ RUSTE IN VREDE.

H.J. DAVIS (SOC. MEDEWERKER)

O-O-O-O-O-O-O-O-O-O-O-O-O-O-O-O-O-O-O-O-O-O-O-O-O-O-O-O-O-O-O-O-O-O-O

OPROEP

HOEWEL IK MIJ ERVAN BEWUST BEN DAT DE HOGE LEEFTIJD, WELKE ZICH LANGZAAM DOCH ZEKER OPDRINGT AAN ONZE LEDEN, VOOR SOMMIGEN EEN BELEMMERING VORMT OM AAN HET SOCIAAL WERK MEE TE DOEN, DOE IK TOCH EEN BEROEP OP HEN DE ONDERLINGE SOLIDARITEIT ALSMEDE DE KAMERAADSCHAPPELIJKHEID NIET UIT HET OOG TE VERLIEZEN.

IK BEN AAN ALLE REGIONALE MEDEWERKERS EN ANDEREN, DIE MIJ HET AFGELOPEN JAAR BEHULPZAAM ZIJN GEWEEST IN DE UITVOERING VAN HET SOCIAAL-WERK VOOR HUN INZET DANK VERSCHULDIGD.
IK HOOP DAT IN 1988 EVENVEEL ENTHOUSIASTE REGIONALE MEDEWERKERS ZICH OPNIEUW ZULLEN MELDEN.

H.J. DAVIS

//

BRIEF

HIERBIJ MIJN CHEQUE VOOR MIJN CONTRIBUTIE VOOR 88. HET JAAR 1987 IS OMGEVLOGEN EN KERSTFEEST EN NIEUWJAAR WEER ZEER NABIJ. WANNEER IK HET BELEVEN MAG ZAL DIT VOOR MIJ HET 87 STE KERSTFEEST ZIJN, WAARUIT U NU KUNT OPMERKEN DAT IK TOT DE SENIOREN GA BEHOREN IN DE VERENIGING. IK BEN WEL ZEER GEZEGEND WANT OOK MIJN VROUW IS MIJ GESPAARD GEBLEVEN EN DIT JAAR MOCHTEN WIJ ONZE 62STE HUWELIJKSJAAR VIEREN. ALS BEJAARDE EMIGRANTEN GAAN ONZE GEDACHTEN TERUG NAAR DE KERSTVIERINGEN VAN VROEGER, TOEN WIJ NOG IN NEDERLAND WOONDEN. DAAR WAREN OOK WITTE KERSTDAGEN BIJ. OOK DENK IK WEL EENS TERUG AAN DE ENGELSE KERSTDAGEN ALS LID VAN DE BRIGADE. WAT HET WEER BETREFT IS KERSTTIJD GEHEEL ANDERS DAN IN HET NOORDELIJK HALFROND; HET IS HIER WARM EN SOMS ONWEERT EN HAGELT HET. IK ZIE WEER UIT NAAR HET LAATSTE NUMMER VAN DE VAANDELDRAGER. OOM PAUL HEB IK GOED GEKEND GEDURENDE MIJN DIENSTTIJD IN DE BRIGADE EN IK HEB HIER VRIENDEN DIE MEVROUW LOORINGH VAN BEECK OPZOEKEN ALS ZIJ OP BEZOEK ZIJN IN NEDERLAND. INDERTIJD, TOEN IK NOG CONTACT HAD MET DR. JAN PLOEGER, EEN HISTORICUS WELKE OOK HIER IN PRETORIA WOONDE, LIET HIJ MIJ EENS AL DE DOCUMENTEN, WELKE HIJ GEERFD HAD VAN OOM PAUL EN DIE BETREKKING HADDEN OP O.A. BELEVENISSEN EN BIJZONDERHEDEN IN EN OVER HET ENGELSE LEGERKAMP IN WOLVERHAMPTON.
IN 1920 WAS IK DIENSPLICHTIG SOLDAAT BIJ DE GRENADIERS IN HET KAMP WAALSDORPER VLAKTE. DAARNA EEN PAAR KEER OPGEROEPEN VOOR MANOUVRES OP DE VELUWE EN IN 1935 OP GROOT VERLOF EN BEHORENDE TOT DE AANVULLINGSRESERVE IN GEVAL VAN MOBILISATIE. IK HEB ER TOEN NOOIT AAN GEDACHT DAT IK, WONENDE IN ZUID AFRIKA NOG WEER OPGEROEPEN ZOU WORDEN VOOR MILITAIRE DIENST.

HIER GAAN MIJN HERINNERINGEN TERUG NAAR DAT JAAR WAARIN HET 7E CONTNGENT VAN ZUID AFRIKA OP HUN ZEEREIS NAAR ENGELAND BIJ DE IERSE KUST, HUN BOOT WERD GETORPEDEERD EN ER VAN HET CONTINGENT GEEN OVERLEVENDEN WAREN. VERSCHILLENDE VRIENDEN HEB IK TOEN VERLOREN. DAT BERICHT OVER DIE RAMP WERD ONS OP EEN MIEZERIGE OUDEJAARSMORGEN IN HET R.K. KERKJE VAN ONS KAMP IN WOLVERHAMPTON MEDEGEDEELD.

ZO HEBBEN WE ALLEMAAL ONZE HERINNERINGEN VAN VÓÓR EN TIJDENS DE 2E WERELDOORLOG.
MAG IK BESLUITEN MET DE ALLERBESTE WENSEN OVER TE BRENGEN AAN DE ERE-VOORZITTER, HET BESTUUR EN ALLE LEDEN VAN DE VERENIGING. MET DE WENS DAT U ALLEN EEN GEZOND EN VOORSPOEDIG 1988 MOOGT DELEN.

MET GROETEN AAN U, MIJNHEER SEGAL EN DE BESTE WENSEN TEKEN IK,

H.A. GOEDHART
PRETORIA 30 NOVEMBER 1987

DANKBETUIGING

MEDE NAMENS MIJN VROUW DANK IK DE VERENIGING VAN OUDSTRIJDERS K.N.B. PRINSES IRENE VOOR DE GELUKWENSEN EN BLOEMEN DIE WIJ DOOR MIDDEL VAN N.GELENS MOCHTEN ONTVANGEN TER GELEGENHEID VAN ONZE 40 JARIGE HUWELIJKSDAG.

NOGMAALS ONZE HARTELIJKE DANK.

J.J. KEIZER
CONGLETON.

-O-O-O-O-O-O-O-O-O-O-O-O-O-O-O-O-O-O-O-O-O-O-O-O-O-O-

WIE KAN HELPEN??

SINDS GERUIME TIJD BEN IK DOENDE OM DE PERIODE 1940-1950 AAN HET PAPIER TOE TE VERTROUWEN.

- DE MEI-DAGEN 1940
- DE EVACUATIE VAN BREDA IN DIE DAGEN
- DE BEZETTING
- DE BEVRIJDING
- HIERNA GING IK ALS O.V.W.ER IN MILITAIRE DIENST 19 OKTOBER 1945. ALLEREERST BIJ HET EERSTE BATALJON VAN HET REG. GRENADIERS, DESTIJDS GELEGERD IN BERGEN OP ZOOM IN DE PRINSES IRENEKAZERNE. DE OORSPRONKELIJKE NAAM VAN DE KAZERNE IS CORT HEYLIGERS KAZERNE. OP 1 MEI 1946 WERD IK KORPORAAL-INSTRUCTEUR EN GING NAAR HET 3E KADERBATALJON IN WEERT-30 MEI 1946.TERUG NAAR DE GRENADIERS OP 3 JULI '46. HET BATALJON LAG TOEN IN DE HARSKAMP. OP 19 JULI 1946 NAAR EEN INFANTERIE BATALJON IN DEN BOSCH EN VAN DAARUIT NAAR NED. INDIË, TERUG OP 28-12-1949.

NU MIJN VERZOEK:
IS HET MOGELIJK VIA UW BLAD IN KONTAKT TE KOMEN MET EVT. MANSCHAPPEN, KORPORAALS, ONDER OFF. EN OFFICIEREN VAN MIJN 1E BAT.
DE O.O. EN OFF. WAREN ALS INSTRUCTEUR AFKOMSTIG VAN DE BRIGADE, ALTHANS DE MEESTE ERVAN.

IN HET ALGEMENE RIJKSARCHIEF IS VAN MIJN 1E BATALJON WEINIG TERUG TE VINDEN. IN BEGIN 1947 WERD HET 1E BAT. OPGEHEVEN.

HET 1E BAT. REG. GRENADIERS IS NL OPGEDEELD GEWORDEN, WAARAAN EN HOE? EN DAAR GAAT MIJN BIJZONDERE AANDACHT NAAR UIT. NERGENS IS EEN ADRESSENLIJST VAN HET 1E BAT REG. GRENADIERS TE VINDEN.

WIE KAN MIJ HELPEN? BIJ VOORBAAT DANK!

P.C. BUURMANS
KORENVELD 19
4816 JZ BREDA
076-870965

BRIEF

IK WIL U EVEN VERTELLEN DAT IK HET PRETTIG VIND REGELMATIG "DE VAANDELDRAGER" TE ONTVANGEN.VOORAL "UIT HET DAGBOEK" LEES IK MET VEEL AANDACHT, OMDAT OOK MIJN MAN WIM (VOOR VELEN: "BILL") DAARBIJ WAS.ZOALS DEZE KEER O.A. HET VERSLAG BIJ BEERINGEN. INDERTIJD ZIJN WIM EN IK NOG EENS IN BEERINGEN GEWEEST EN WEES HIJ MIJ HET PORTIEK AAN, WAARIN HIJ GESCHUILD HAD TIJDENS DE BESCHIETING. MET EEN SCHOK EN WEEMOED ZAG IK OP DE FOTOBLADZIJDE OP 3 FOTO'S WIM STAAN EN OP EEN ANDERE FOTO ZIJN - NOG IN LEVEN ZIJNDE - VRIEND EN GETUIGE BIJ ONS HUWELIJK ARIE VAN SOEST. IK WILDE DIT ALLES TOCH EVEN VERTELLEN, WANT HET IS INTUSSEN WEER AL RUIM 14 JAAR GELEDEN DAT WIM PLOTSELING OVERLEED.
MET HARTELIJKE GROETEN,

J. GERARDS-PLUIJMEN.

Iets ingekort (red.)

MEDAILLES

GEACHTE REDACTIE,
EERST WIL IK U BEDANKEN VOOR HET PUBLICEREN VAN MIJN LAATSTE BRIEF. OOK DANK AAN DE HEER J.A. SAMSON, VOOR DE VELE INLICHTINGEN OVER SURINAME. IK BEN NIET IEMAND DIE OOIT ZOU VRAGEN OM EEN MEDAILLE EN IK ZOU ER OKK NOOIT ÉÉN KOPEN. MAAR, SINDS IK BEN UITGENODIGD OM IN LONDEN HET JAARLIJKSE "REMEMBRANCE DAY SERVICE" BIJ TE WONEN IN HET CONCERTGEBOUW "ROYAL ALBERT HALL" ZOU IK GRAAG TÒCH EEN MEDAILLE WILLEN DRAGEN.IS HET MOGELIJK TE PUBLICEREN WELKE MEDAILLES WE KUNNEN DRAGEN WANT SOMMIGEN DRAGEN ER ZÒVEEL DAT ZE ZEKER IN EEN ANDERE OORLOG GEWEEST ZIJN DAN IK.

BIJ VOORBAAT VAN HARTE BEDANKT.
YOURS FAITHFULLY,

E. VAN GRONDELLE
CARDIFF.

SORRY JAC!

LANGS DEZE WEG EVEN UW AANDACHT VOOR HET NAVOLGENDE: IN DIVERSE "VAANDELDRAGERS" WORDEN BIJ TOERBEURT VERSCHILLENDE MALEN FOTO'S EN STUKJES GEPLAATST VAN DIV. 'HAPPENINGS' WAAR DE 'BRIGADE' BIJ BETROKKEN IS GEWEEST. EN DAT HEEFT OOK BIJ MIJ DE BENODIGDE AANDACHT NATUURLIJK. HET MOET ME ECHTER WEL VAN HET HART, DAT VAN NIJMEGEN TIJDENS DE GEHOUDEN BEVRIJDINGSFEESTEN (17 SEPT. '84) NOOIT EEN WOORD OF OTO IS GESPENDEERD VOOR DEZE TOCH WEL NAAR BUITEN TREDENT OPTREDEN VAN DE "VERGETEN BRIGADE". HELAAS ZITTEN AAN DEZE ZAAK WAT VERVELENDE VOORVALLETJES (EEN PAAR VRIENDEN VAN DE VER. WELKE MEENDEN NIET TEVREDEN TE MOETEN ZIJN OVER DE ORGANISATIE - DOOR ÈÈN MAN GEORGANISEERD - EN WEL DOOR ONDERGETEKENDE. (GEEN DANK A.U.B., DIE HEB IK AL VAN HET BESTUUR GEHAD.) GELUKKIG KWAMEN VAN VEEL VRIENDEN WELKE DIE DAG HEBBEN MOGEN MEEBELEVEN, FIJNE BRIEVEN BINNEN WAARUIT GROTE TEVREDENHEID BLEEK. IK STUUR U WAT INDRUKKEN VAN DIE 17E SEPTEMBER 1984, ZOWEL FOTO'S ALS EEN KRANTEKNIPSEL WAARIN "DE BRIGADE" TOCH MAAR EVEN FIJN IN HET ZONNETJE WERD GEZET. JAMMER DAT DEZE VOOR DE "BRIGADE" TOCH WEL ZEER BELANGRIJKE DAG DOODGEZWEGEN WERD EN WORDT!!!
VRIENDELIJK GROETEND,

J.J.H. POLAK

RED.: WE HADDEN DIT MATERIAAL NIET EERDER IN HUIS, PAS NA DRIE JAAR JOUW REACTIE. SORRY!

Expositie-ruimte beschikbaar

Eindelijk is het dan zover: de stichting beschikt over een afdeling in het Museum "Bevrijdende Vleugels" te Veghel waar een gedeelte van de collectie aan het publiek getoond zal kunnen worden.
Als straks deze ruimte geopend zal worden, is daarmee één van de belangrijkste doelstellingen van onze stichting verwezenlijkt.
Al in 1986 is hierover gesproken met de heer Driessen, voorzitter van de stichting waarin "Bevrijdende Vleugels" is ondergebracht.
Uiteindelijk heeft men besloten de bovenruimte, waar eerst een grote Duitse afdeling was ondergebracht, voor ons leeg te ruimen.
In de beschikbare vier grote diorama-vitrines en grote fotowanden, zullen we proberen het publiek een beeld te schetsen van de geschiedenis van de Irene Brigade.
Het zal echter bij schetsen moeten blijven, want hoe mooi en groot de ruimte ook is, in de praktijk blijkt hoeveel belangrijke zaken je weg moet laten.

Als u dit leest, is er al zeer veel werk verzet. Het uitselekteren van materiaal uit de collectie. Het kiezen van foto- en documentatiemateriaal. Het inpakken van dit alles en het registreren op lijsten.
Natuurlijk, en dan het inrichten. Gelukkig krijgen we veel hulp en advies van de medewerkers van de heer Driessen, de heren van Aerle en van Haaren. Het inrichten van een dergelijke permanente expositie is namelijk toch iets anders dan het verzorgen van een tentoonstelling tijdens een bevrijdingsmanifestatie of réunie.
Zoals gezegd, niet alle materiaal kan tentoongesteld worden. We hopen straks regelmatig te wisslen. Op die manier blijft de expositie ook afwisselend en kan er bovendien meer aan bod komen.

Waarschijnlijk gaat het museum over anderhalf jaar verhuizen. Tot die tijd mogen we de ruimte blijven gebruiken. Mogelijk dat ook straks in de nieuwe lokatie van het museum ruimte voor de Irene Brigade wordt gereserveerd. Hierover zijn nog geen definitieve afspraken gemaakt.
Voor alle duidelijkheid: onze stichting is verantwoordelijk voor de inrichting van de tentoonstelling, het gebruikte materiaal is en blijft eigendom van de stichting. Het museum "Bevrijdende Vleugels" fungeert als onze vriendelijke gastheer.

Opening expositie-ruimte

Op het moment dat de kopij van deze "Vaandeldrager" naar de pers moet, is er nog niets definitiefs bekend omtrent de officiële opening van de expositie. Natuurlijk kunt u vanaf april in het museum terecht en daar ook de Brigade-afdeling bewonderen. Ergens in mei willen we dit "officieel" doen,er een heel speciaal tintje aan geven.
Op de middenpagina van dit nummer is een speciale pagina "ingeniet" met daarop de definitieve datum van deze ope ning en het programma van deze dag, waarbij naar we hopen, alle oud-Brigade-leden betrokken kunnen worden.

Bedankt, donateurs !!!

Gelukkig hebben weer een aantal mensen gereageerd op de oproep in de vorige Vaandeldrager. Helaas, kunnen we de namen van de nieuwe donateurs nog niet publiceren omdat deze, bij het schrijven van de kopij voor dit nummer, mij nog niet bekend zijn. Een door onze penningmeester gestuurde lijst blijkt niet te zijn aangekomen. We zullen dit in het volgende nummer goedmaken !!!
Nieuwe donateurs zijn nog steeds zeer welkom. Vooral bij het inrichten van de expositie komt onze stichting onverwacht voor hoge kosten te staan.
Donaties zijn welkom op bankrek. nr. 52.27.75.705 t.n.v. penningmeester St. Historie en Documentatie K.N.Brigade "Prinses Irene". Girorekeninghouders kunnen storten op het gironummer van de bank (A.B.N. Tilburg) 1065200 onder vermelding van rek. nr. 52.27.75.705.

Bedankt, schenkers !!

De heer Meesters uit Hoogerheide stuurde een sigarendoosje vol knopen, een mouwleeuw, baretleeuw en een koord met tirailleursfluit.
De heer A. van Wijk uit Doorn schonk een embleem van de Mariniers en documentatie-materiaal.
Op 15 november 1944 verongelukte korporaal J. Antonides bij Schoore in Zeeland. De door hem gedragen emblemen (naambandjes, "Maple-Leaf", parachutisten-embleem, mouwleeuw) en zijn Oorlogsherinneringskruis en invasiekoord, werden op een parachutisten-sjaal bevestigd en op deze wijze door zijn familie bewaard. Nu, na ruim veertig jaar, besloot zijn broer de heer B. Antonides, deze sjaal over te dragen aan de collectie van de stichting.
Van de heer Dr. H. Hendriks uit Eindhoven ontvingen we ook een enorme aanvulling voor de collectie. Twee vrijwel komplete jaargangen van de "Kampklok", veel uniek documentatiemateriaal, zijn officiersstokje, enkele zeldzame, door Nederlandse militairen gedragen, emblemen (waaronder bijv. zijn in Rawalpindi behaalde Britse parachutisten-wing).

Als u nog iets bezit uit uw Brigade-tijd (al is het een knoop of een kranteknipsel) en u kunt het missen, u wilt er een goede bestemming aan geven, u wilt dat het bewaard blijft, u wilt dat er nog iets mee gedaan wordt ???
De Stichting Historie en Documentatie K.N. Brigade "Prinses Irene" is er blij mee !!
Inlichting: Hans Sonnemans, Achterom 70, 5683 DV Best, tel. 04998 - 91012.

Parachutistenbaret

Als reaktie op mijn oproep in de vorige Vaandeldrager, waarin ik vroeg of er nog iemand beschikte over een bij de Brigade gedragen rode baret, ontving ik een briefje van de heer N. Verstraeten uit Breda. Hij schrijft hierin: "de para's van de Brigade mochten van hogerhand geen rode baret dragen".
Het vreemde is dat ik dit inderdaad vaker heb gehoord van oud-parachutisten. Toch staat in het kledingvoorschrift dat hiervoor in 1943 toestemming zou zijn verleend. Ook werd later bij de gevechten in Hedel in 1945 melding ge-

maakt van"de parachutisten-peletons met hun rode baretten".
Wie kan mij zeggen hoe dit nu precies zit ?

Gesneuvelden Ceylon Detachement

In de vorige Vaandeldrager werd een stuk geplaatst van Dr. H.Hendriks uit Eindhoven, getiteld "Herinneringen". In dit schrijven maakte de heer Hendriks melding van het detachement van luitenant Hoogland dat, op weg naar Groot-Brittannië, eind oktober 1942 werd getorpedeerd.
Dit feit was tot op heden niet onderzocht, evenmin als er een lijst blijkt te bestaan waarop de namen van de eventuele gesneuvelden staan.
Inmiddels is, na archiefonderzoek, het een en ander duidelijk geworden. Waarschijnlijk kunnen we, als dit onderzoek is afgerond, in de volgende Vaandeldrager hierover een artikel publiceren, met een naamlijst van de slachtoffers.

De heer J.M. Driessen

Al in 1969 nam de heer Driessen uit Veghel het iniatief tot het organiseren van bezoeken van veteranen van het 501ste Parachute Infantry Regiment van de 101ste Amerikaanse Airborne Division.
Deze oud-strijders kwamen in de septemberdagen naar Veghel om hun gevallen makkers te herdenken. Die makkers sneuvelden tijdens het vervullen van hun zeer zware maar belangrijke opdracht: het veroveren van de bruggen over de Zuid-Willemsvaart en de Aa, in het kader van operatie Market-Garden.
De heer Driessen zette zich graag in voor de Amerikaanse parachutisten-veteranen. Op deze wijze kon hij zijn dankbaarheid uiten voor de vrijheid die zij brachten. Organisatoren van herdenkingen, initiatiefnemers voor het oprichten van monumenten, zij konden rekenen op zijn steun. Hij werd dan ook wel betiteld als "een zeer gedreven patriot".
Al in die beginperiode ontstond het idee om die septemberdagen van '1944 tastbaar vast te leggen in de vorm van een permanente expositie of een museum. Dit idee moest echter nog in de ijskast blijven: de heer Driessen was nog te druk als ondernemer in zijn grote bedrijf en met zijn vele maatschappelijke contacten.
In de loop der jaren kwam er wat meer rust. De grote fabriekshal werd niet meer gebruikt voor de uitoefening van het bedrijf, maar diende als onderdak voor de collectie old-timers van de heer Driessen.
In 1984 zou de bevrijding van Zuid-Nederland weer op grootse wijze worden gevierd: het was immers allemaal al weer veertig jaar geleden ! Deze gelegenheid greep de heer Driessen aan om het idee van de inrichting van een grote bevrijdingstentoonstelling te verwezenlijken.
De ruimte in de grote fabriekshal zou hiervoor uitstekend gebruikt kunnen worden.
Er bleken nogal wat mensen voor nodig te zijn om een zo groot projekt, binnen korte tijd (zo'n vier maanden), tot stand te brengen.
De heer Leo van Aerle uit Helmond stond een groot deel van zijn collectie militair materiaal uit de Tweede Wereldoorlog in bruikleen aan het museum af. Deze enorme collectie uniformen, wapens, documentatie-materiaal, emblemen en onderscheidingen, werd door hem in 28 bijeen gebracht.
De heer Willem Sas uit Veghel stond een groot aantal voertuigen af voor gebruik in de expositie.
Samen met een groot aantal andere vrijwilligers werd het projekt zéér professioneel aangepakt.
Decorbouwers gingen aan het werk en maakten op ware grootte een achtergrond met geveltjes van het Veghel van 1944. Alles werd helemaal gereconstrueerd aan de hand van foto's uit die dagen. Samen met de in uniform- en burgerkleding gestoken etalagefiguren en de authentieke militaire voertuigen, werd op deze wijze een zeer realistisch effect bereikt.
Op 19 september 1984 werd de schitterende tentoonstelling geopend door Z.K.H. Prins Bernhard.
Het lag toen in de bedoeling om de expositie na een jaar te sluiten.
De reakties bleken echter zo positief, dat het plan ontstond om het een permanent karakter te geven.

Museum "Bevrijdende Vleugels"

De keuze voor een permanent museum was moeilijk in verband met de grote financiële kosten.
De heer Driessen besloot echter toch door te gaan.
Het museum ging toen verder onder de naam "Bevrijdende Vleugels". Dit houdt natuurlijk verband met de vleugels van de vliegtuigen die de Amerikaanse parachutisten dropten.
In de daaropvolgende jaren verandere er zeer veel.
Er werd enorm uitgebreid: het museum ging steeds meer ruimte in de privé-woning van de heer Driessen in beslag nemen.
Een grote bovenruimte kwam beschikbaar. In een apart ingericht zaaltje wordt daar de geschiedenis van de bevrijding van Nederland via een audio-visuele presentatie weergegeven. Dit wordt gedaan op een zeer bijzondere manier. Op een mozaïek van 112 orginele Duitse stafkaarten, tesamen een grote kaart van Nederland vormend 36 m^2), kan men de bewegingen van de geallieerde troepen volgen. Terwijl het verhaal van de oprukkende legers wordt verteld, ziet men de frontlijnen, rivierovergangen en plaatsen door middel van lampjes opflitsen. Er zijn 4500 lampjes in dit computer-gestuurd technisch vernuft verwerkt, terwijl 13 dia-projektoren vanuit het plafond symbolen, pijlen en diabeelden omlaag stralen.
De heer J. Overmars uit Veghel verrichtte veel werk hiervoor en maakte bovendien het verhaal.
De verdere presentatie van het museum werd sterk verbeterd door de komst van de heer P. van Haaren uit Cuyk. Hij werkte vele jaren als etaleur/decorateur, later werkte hij mee o.a. aan de inrichting van het Bevrijdingsmuseum in Groesbeek.

Bevrijdende Vleugels

Onbekend maakt onbemind

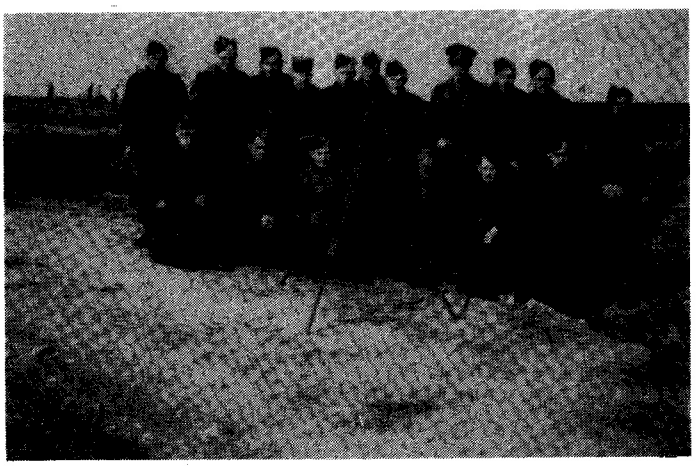
Velen van u zullen voor de eerste maal over museum "Bevrijdende Vleugels" lezen. Misschien wat vreemd als u bedenkt dat het museum nu toch al weer drie jaar geleden geopend werd.
Inderdaad is het museum nog niet erg bekend.
In de afgelopen jaren hebben de heer Driessen en zijn medewerkers zich misschien wat teveel bezig gehouden met de binnenkant van het museum.
Het publiek moet nu eenmaal eerst weten dat het museum bestaat, en dat een bezoek meer dan de moeite waard is.
Er is gewoon te weinig gedaan aan public-relations-aktiviteiten. Men heeft dit ingezien en er zal dan ook verandering in komen.
Met een speciale stand zal men zich in de toekomst presenteren op allerlei evenementen.
Ook zal men proberen meer aandacht van de pers te trekken. Op deze wijze hoopt men meer bezoekers te ontvangen en deze te laten kennismaken, tenminste wat de jongere generatie betreft, met de Tweede Wereldoorlog en vooral: de bevrijding.

Het museum is geopend vanaf 1 april t/m 30 september, behalve op maandag, van 12.00 - 17.00 u.
Entreegelden:
Volwassenen ƒ 5,- p.p.
Kinderen tot 12 jaar (onder geleide) ƒ2,50
65+, CJP en Museumkaarthouders ƒ 4,-

Groepen (min. 20 personen) volgens afspraak.

Het museum heeft een speciaal schooljeugd programma, waarvoor scholen zich kunnen aanmelden. De leerlingen worden per bus opgehaald en weer teruggebracht. Voor rondleiding zijn vrijwilligers aanwezig.

Ingang museum: Asterstraat Veghel
Tel. 04130 - 64994 of 62901

Deze foto is genomen tijdens de onderofficierscursus Medium Machine Gun Training in 1942 Chester(Wales). De 1ste luitenant J.A. Ruys was daar met zijn peleton op training. Dit peleton, bewapend met 12 Vickers-mitrailleurs, is later gesplitst in drie gedeeltes: iedere Gevechtsgroep van de Brigade kreeg de beschikking over 4 wapens, die werden ondergebracht in de ondersteuningsgroepen.
Wie herkent zich op de foto, of behoorde toen tot het peleton van de luitenant Ruys ? Reakties graag aan: J.A. Ruys, Parklaan 10, 3701 GG Zeist, tel. 03404 - 13926.

Reakties van Tilburgse schoolkinderen

Zoals u in de vorige "Vaandeldrager" hebt kunnen lezen, is het Brigade-monument te Tilburg op 28 oktober j.l. geadopteerd door de leerlingen van de Angela basisschool.
Voorafgaand aan de officiële adoptie op die dag, werd door de stichting een dia-presentatie over de Irene Brigade voor de leerlingen verzorgd.
Oud-Brigadelid Theo de Kort vertelde zijn verhaal en Gerrie Damen presenteerde dia's over de Brigade.
We vroegen de kinderen om een kort verhaaltje te schrijven over de Brigade en de adoptie van het monument. Hieronder volgen wat verslagjes.

Anneke:
"Meneer de Kort heeft verteld over de Prinses Irene Brigade. Over hoe de naam Prinses Irene Brigade is ontstaan. In de Engelse kampen waren twee mannen die een boot hadden gemaakt. Toen kwam er een man en zei: Hebben jullie er een naam voor ? Toen zeiden ze: Nee. De man zei: Noem die boot Prinses Irene. Want hij wist dat de volgende dag de koningin zou komen. De koningin had een vlag bij zich en daar stond op: Irene Brigade. Daar is de naam Prinses Irene Brigade aangekomen"
(Er is verteld over de boot van Rauws en Clarijs, zie Vaandeldrager nr 10)

Zonder naam:
"Het was een hele grote verrassing toen wij hoorden dat wij, onze klas dus, het standbeeld van de Prinses Irene Brigade mochten adopteren. We mochten van de meneer spullen bij elkaar zoeken. Wij hebben ook dia's van de tweede wereldoorlog bekeken. Er was ook een meneer van de Prinses Irene Brigade.
Ik geef alle dank aan de mensen die voor ons gevochten hebben., want nu hebben we vrijheid. Dat hebben we aan de mensen die voor ons in de oorlog gevochten hebben te danken.
Niemand weet hoe het was geweest als we verloren hadden. Maar een ding weten we wel, dat het niet zo fijn was geweest als nu.
Denk maar eens aan de Joden die gewoon uit hun huizen werden gesleept en naar aparte scholen moesten. En denk maar eens aan de geestelijk gehandicapten die doodgeschoten werden omdat Hitler alle mensen haatte, die anders waren doordat ze iets hadden."

Jeroen:
"En de oorlog begon op 10 mei 1940 en hij was afgelopen op 4 mei 1945. En van de 1200 mensen van de Prinses Irene Brigade zijn er 49 gestorven en dat is heel veel. En de Prinses Irene Brigade hebben voor vrijheid gezorgd."

Nog een Jeroen:
"De Irene Brigade was een kleine brigade in de oorlog. Er zijn er nu nog een paar over. En dat vinden we heel erg. Daarom hebben we dit mounument geadopteerd. Dat vonden we heel leuk. We zijn ze heel dankbaar."

Jasper:
Beste leden van de Prinses Irene Brigade.
Maandag kwam meneer de Kort. Hij kwam heel veel vertellen over de tweede wereldoorlog. Zelf was meneer de Kort hospitaalsoldaat. Ook was er een juffrouw bij. En nog een meneer. De juffrouw draaide dia's en vertelde erbij.
De meneer luisterde en vertelde erbij. Ook gaan wij op 28 okt. het beeld van de Prinses Irene Brigade adopteren. Dan gaan wij naar het stadhuis. Allemaal heel interessant.
We hebben ook veel over de oorlog geleerd. De meneer heeft ons ook al twee boekjes meegegeven: één over de standbeelden, de andere over de oorlog. Allemaal heel leuk en interessant.

Hans Sonnemans